

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb**

**Dopady oddělování částí měst a obcí v rámci
reformy veřejné správy v České republice.
Případová studie regionu Znojmo**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Jitka HAVLÍKOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Markéta SANALLA

Znojmo, 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma *Dopady oddělování částí měst a obcí v rámci reformy veřejné správy v České republice. Případová studie regionu Znojmo* jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další zdroje jsem řádně označila a uvedla v seznamu literatury.

Ve Znojmě dne 28. 4. 2017

.....
Jitka Havlíková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce paní PhDr. Markétě Sanalla za cenné rady a připomínky, které mi poskytla při zpracování této bakalářské práce.

Dále bych rovněž poděkovala všem, kteří mi pomáhali a poskytovali rady při vypracování bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Jitka HAVLÍKOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb
Název	Dopady oddělování částí měst a obcí v rámci reformy veřejné správy v České republice. Případová studie regionu Znojmo
Název (v angličtině)	The impact of separating town parts due to public administration reforms in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem práce je přinést návrh, jak zefektivnit spolupráci města Znojma s místně přílehlými oblastmi, a to jak s oblastmi samostatných obcí, tak městských částí.

Postup práce:

1. Zpracování literární rešerše na dané téma.
2. Provést dotazníkové šetření mezi občany sledovaných obcí.
3. Získaná data z dotazníkového šetření statisticky vyhodnotit.
4. Zhodnotit názory občanů obcí a navrhnout opatření, která povedou ke zefektivnění spolupráce s městem Znojmem.

Metody: Deskripce odborné literatury, dotazníkové šetření, analýza získaných dat, syntéza a komparace zjištěných dat.

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony jako politický prostor*. 1. vyd. Praha: Alfa nakladatelství, 2008. 165 s. ISBN 978-80-87197-00-4.
2. CHARBUSKÝ, Miloš. *Veřejná správa: správa měst a obcí*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2004. 85 s. ISBN 80-7194-690-7.
3. KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 3. aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, 2010. 352 s. ISBN 978-80-7225-319-7.
4. KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. vyd. Praha: Linde Praha a.s., 2004. 423 s. ISBN 80-7201-272-X.
5. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Datum zadání bakalářské práce: duben 2016

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2017

Havlíková
Jitka HAVLÍKOVÁ
student

Snalla
PhDr. Markéta SANALLA
vedoucí bakalářské práce

[Signature]
doc. Ing. Dušan DOBROVODSKÝ, CSc.
garant studijního oboru

[Signature]
doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
rektorka SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá jednak veřejnou správou, jejím vývojem a reformou v České republice, a dále charakteristikou obce, která je základní správní jednotkou v systému reformované veřejné správy. Zabývá se klasifikací obcí, jejími orgány, znaky a zároveň změnou hranic území obce, kterou lze provést – sloučením, připojením obce, oddělením příměstské části obce, změnou nebo zrušením vojenského újezdu.

Praktická část této práce se zabývá analýzou důvodů oddělení obce od města Znojma nebo setrvání obce jako příměstské části. Vyústěním práce jsou návrhy řešení, které mají poskytnout teoretický rámec pro zlepšení efektivní spolupráce v rámci zkoumaného regionu.

Klíčová slova: veřejná správa, obec, město Znojmo, území obce

Abstract

The bachelor thesis deals with public administration, its development and reform in the Czech Republic and focuses on characteristics of municipality, which is the basic administration unit in the reformed public administration system. It deals with municipality classification, its executive authorities and characteristics, as well as possible municipality boundary changes - merging, connecting, separation of a suburban district or changes concerning a military district cancellation.

The practical part deals with reason analysis of both separation of a municipality from the town of Znojmo and remaining within the town as a suburban district. In conclusion, the proposal of solutions providing the theoretical frame for improvement of efficient collaboration within the researched region is submitted.

Key words: public administration, municipality, the town of Znojmo, municipality boundaries

OBSAH

1	ÚVOD.....	8
2	CÍL PRÁCE A METODIKA.....	9
3	TEORETICKÁ ČÁST	10
3.1	Systém veřejné správy v České republice.....	10
3.1.1	Státní správa	12
3.1.2	Samospráva.....	15
3.1.3	Vývoj veřejné správy	16
3.2	Reforma veřejné správy v České republice	18
3.2.1	Hexagon veřejné správy	20
3.3	Obec jako veřejnoprávní korporace v systému reformované veřejné správy.....	21
3.3.1	Klasifikace obcí	23
3.3.2	Území obce jako jeden ze základních znaků obce	24
3.4	Oddělování částí měst a obcí v rámci reformy veřejné správy.....	26
3.5	Shrnutí teoretické části.....	28
4	PRAKTICKÁ ČÁST	29
4.1	Charakteristika regionu Znojemska	29
4.2	Charakteristika zkoumaných obcí.....	31
4.3	Dotazníkové šetření	32
4.3.1	Výsledky dotazníkové šetření za obce Suchohrdly a Dobšice	33
4.3.2	Výsledky dotazníkového šetření za příměstskou část Přímětice a Mramotice..	44
4.4	Shrnutí výsledků dotazníkového šetření	55
4.5	Navrhovaná doporučení	56
5	ZÁVĚR.....	58
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
7	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ, OBRÁZKŮ, ZKRATEK	64
8	SEZNAM PŘÍLOH	67
9	PŘÍLOHY	68

1 ÚVOD

Mnoho autorů veřejnou správu popisuje z různých hledisek, nejčastěji jako výkon a souhrn institucí, které tuto činnost provádí. S veřejnou správou se setkáváme bezesporu každý den. Veřejná správa je označována jako správa lidské společnosti zorganizované ve stát a plní funkci služby veřejnosti, proto tvoří nedílnou součást v každodenním životě. Týká se právních úprav mezi občanem a státem.

V rámci této bakalářské práce je zkoumána reforma veřejné správy, která započala v devadesátých letech 20. století a ještě stále probíhá. Hlavní prioritou je zkvalitnění služeb veřejné správy, a to jak u samostatné a přenesené působnosti, tak i u všech orgánů státní správy. Především v počátcích tohoto období ovlivnila chod tuzemských institucí a zároveň měla i vliv na možné oddělení obcí a i další případné změny v rámci rozdělení pravomocí jednotlivých samospráv. Demokracie ve veřejné správě umožnila obyvatelům svobodně rozhodovat, a dělení nebo změny v katastrech obcí se staly projevem modernizace a demokratizace.

Česká republika se dělí na obce a kraje jako základní územně samosprávné a vyšší územně samosprávné celky. V systému reformované veřejné správy vnímáme obec jako veřejnoprávní korporaci, která je v tomto systému základní jednotkou a územním samosprávným společenstvím občanů. Pro každou obec je základním znakem její území, které je vymezeno hranicí území obce, v němž obec vykonává funkce samosprávy a navenek jedná skrze své orgány.

Téma bakalářské práce přibližuje dopady oddělování obcí v rámci reformy veřejné správy v regionu Znojmo, kterým se zabývá praktická část této práce. Nové obce vznikaly z řady hlavních důvodů, jako byla snaha občanů menších územních celků o vlastní samosprávu. Jsou zde prezentovány základní údaje zkoumaných obcí a výsledky dotazníkového šetření, realizovaného v těchto obcích.

Tato bakalářská práce se snaží ověřit výzkumnou otázku, že důvody oddělení byly motivovány především ekonomickými faktory, které převážily historicko-společenské motivy, a dále, že nedostatečná informovanost občanů způsobuje nedostatečné a neinformované nakládání s informacemi, které může aplikace občanům poskytovat v rámci celého regionu.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat důvody oddělení obce nebo setrvání obce jako příměstské části města Znojma v rámci regionu a následně navrhnout možná opatření pro zefektivnění spolupráce obcí s městem Znojmem.

Pro naplnění těchto cílů bude použita řada metod. Pro teoretickou část práce bude použita metoda analýzy a literární rešerše z dostupné literatury. Dílčí cíle této problematiky budou vycházet z výsledků dotazníkového šetření, které bylo provedeno mezi občany sledovaných obcí: Suchohrdly, Dobšice a příměstské části Přímětice a Mramotice. Pro realizaci dotazníkového šetření budou vytvořeny dvě verze dotazníků. Jedna verze dotazníku bude pro obce Suchohrdly a Dobšice, které se oddělily od města Znojma a druhá verze bude pro příměstskou část Přímětice a Mramotice. Prostřednictvím takto získaných informací budou vyhodnoceny důvody oddělení obce nebo setrvání obce jako příměstské části města Znojma, a informovanost občanů o dění ve městě Znojmě a jeho okolí.

Při dotazníkovém šetření budou odpovědi respondentů zaznamenávány do dotazníků. Takto získané informace budou vyhodnoceny a zpracovány v podobě grafů a tabulek, které budou podkladem pro vypracování praktické části. Výsledky dotazníkového šetření budou využity k návrhu opatření pro zefektivnění spolupráce obcí s městem Znojmem.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Systém veřejné správy v České republice

Správa je historický pojem, který lze odvodit ze slova „právo“ a je cílevědomou společenskou činností, která směřuje k dosažení a naplnění cíle veřejného nebo soukromého charakteru (Káňa, 2004, s. 9). Samotný pojem veřejné správy má kořeny v římském právu (*administratio res publica*) a jde o správu lidské společnosti zorganizované ve stát se státním zřízením (Káňa, 2014, s. 9).

Veřejná správa označuje správní činnosti a úřady, které realizují veřejnou politiku a působí ve veřejném zájmu (Čmejrek a Kopřiva, 2014, s. 6). Zároveň je chápána jako soubor procesů, které vedou, regulují a zároveň vykonávají zvláštní instituce za účelem správy věcí veřejných. Vše, co se dotýká každého člověka jako člena společnosti, je považováno za veřejnou záležitost (Novotný, 2007, s. 9). Veřejná správa je správou věcí vlády, a to na všech úrovních - národní, státní a místní (Basu, 2004, s. 2).

Veřejnou správu je obtížné definovat nebo ji výstižně popsat. Lehčí je vymezit její pojem, za to obtížnější je určit její veřejnou podstatu a funkci (Pomahač, 2011, s. 7). Definici veřejné správy uvádí například Průcha a Schelle (1995, s. 33): „veřejná správa se ve společnosti zorganizované ve stát velmi obecně řečeno rozumí správa veřejných záležitostí, realizovaná v rozhodující míře jako projev výkonné moci ve státě.“

Frederick Lane definuje veřejnou správu jako správu státních záležitostí (Khan, 2008, s. 1). Valeš a kol. (2006, s. 25) formulují, že správa je: „správa veřejných záležitostí ve veřejném zájmu.“ Veřejný zájem se charakterizuje jako opak zájmu soukromého, resp. soukromých zájmů (Průcha, 2007, s. 54), který je společný a užitečný větší části nebo ideálně celé společnosti (Valeš a kol., 2006, s. 25).

Podle Nečadové (2009, s. 8) je veřejná správa chápána jednak „jako činnost (tj. vydávání správních aktů, spravování, službu, dozor, apod.), a jednak jako soubor institucí, které tuto činnost přímo či zprostředkovaně vykonávají.“

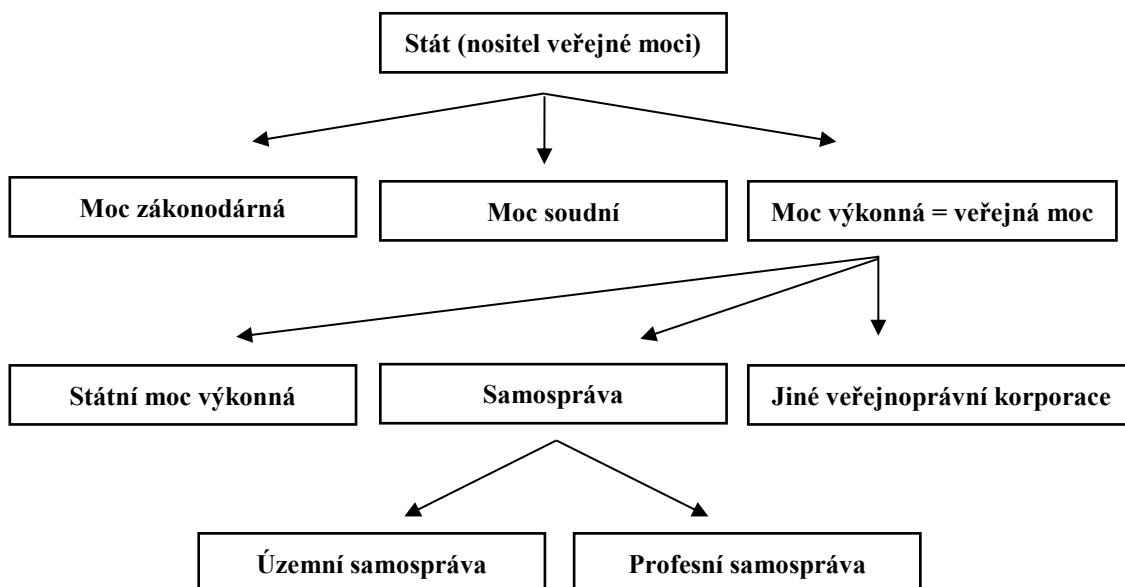
Veřejná správa se všeobecně dělí na veřejnou a soukromou správu, jejichž podstatný rozdíl spočívá v rozdílných zájmech. Veřejná správa hájí (celospolečenský) veřejný zájem a je určena k jeho naplnění. Naopak soukromá správa se realizuje ve prospěch soukromého

(dílčího) zájmu (Valeš a kol., 2006, s. 26).¹ Postavení veřejné správy a občana se od sebe zásadně odlišuje. Podle Ústavy ČR může občan „činit, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“ Naproti tomu veřejná správa smí vykonávat jen to, „co jí je výslovně uloženo zákonem“ (Čmejrek a Kopřiva, 2014, s. 6).

Samotný pojem veřejná správa je používán v tzv. organizačním a funkčním pojetí (Svoboda a kol., 2008, s. 49). V organizačním pojetí to jsou orgány veřejné správy a ve funkčním pojetí jde o výkon veřejné správy jako výkon podzákonné a nařizovací činnosti těchto orgánů (Průcha, 2007, s. 50).

Stát je nositelem veškeré veřejné moci. Veřejná moc bývá definována jako „schopnost vlivně rozhodovat o právech a povinnostech činitelů.“ Stát provádí svou moc prostřednictvím orgánů, a to moci zákonodárné, soudní a výkonné. Veřejná moc, která je prováděna mimo moc zákonodárnou nebo soudní, je vykonávána jako tzv. veřejná správa. Veřejná správa pak může nabývat třech podob: státní moc výkonná, samospráva (územní, profesní) a jiné veřejnoprávní korporace (Balík, 2009, s. 11). Tento systém subjektů, které vykonávají veřejnou správu, je znázorněn na obrázku č. 1.

Obrázek č. 1 Subjekty vykonávající veřejnou správu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Balík, 2009, s. 11.

¹ Rozdílnost těchto dvou správ spočívá v tom, že zatímco soukromá správa může konat cokoli, co není v rozporu se zákonem, tedy „co není zakázáno, je povoleno,“ veřejná správa nemůže jednat a rozhodovat sama o sobě bez patřičného zákonného zmocnění, tedy „co není povoleno, je zakázáno.“ Proto lze hovořit o podzákonosti veřejné správy (Valeš a kol., 2006, s. 26-27).

Na obrázku č. 1 je znázorněno základní rozdělení mocí do složek, které jsou od sebe odděleny, avšak spolu souvisí. V České republice je politický systém reprezentován mocí zákonodárnou (parlament), výkonnou (prezident, vláda, samospráva) a soudní (soudy obecní, správní, ústavní) (Halásková, 2014, s. 49).

V demokraciích rozlišujeme následující druhy mocí:

- **Moc zákonodárná** je prováděna dvoukomorovým parlamentem. Ten se skládá z Poslanecké sněmovny a Senátu²,
- **Soudní moc** je část státního mechanismu zabezpečující ochranu práv. Je budována na principech nestrannosti a nezávislosti soudů (Halásková, 2014, s. 55). Tuto moc vykonávají nezávislé soudy. Ústavní soud je soudním orgánem ústavnosti, který sídlí v Brně³,
- **Moc výkonná** je v ČR reprezentována především prezidentem a vládou. V Ústavě ČR je výkonné moci věnována Hlava III – zabývá se prezidentem republiky⁴, vládou, ministerstvy a jinými správními úřady (Halásková, 2014, s. 59). Za vrcholný orgán výkonné moci v ČR se považuje vláda, která stojí v čele systému státní správy a k výkonu své moci musí mít její důvěru (Čmejrek a Kopřiva, 2014, s. 17 – 19).

3.1.1 Státní správa

V každé společnosti uspořádané ve stát je státní správa nedílnou součástí veřejné správy (Průcha, 2007, s. 59) a svou povahou představuje realizaci moci výkonné (Nečadová, 2009, s. 55). Jedná se o druh veřejné správy, jejímž charakteristickým znakem je jednotná úprava výkonu pro celé území státu, která je daná zákonem (Marek a Pánková, 2003, s. 17).

² Poslaneckou sněmovnu tvoří 200 poslanců, kteří se volí na čtyři roky. Senát se skládá z 81 senátorů, kteří jsou voleni na šestileté období (Čmejrek a Kopřiva, 2014, s. 17). Do poslanecké sněmovny a do senátu mohou volit občané starší 18 let. Osoba starší 21 let může být volena do poslanecké sněmovny a do Senátu osoba, která dosáhla věku 40 let. (Halásková, 2014, s. 49).

³ Tvořen je 15 soudci, kteří jsou jmenováni prezidentem republiky se souhlasem Senátu a to na 10 let (Halásková, 2014, s. 56). Funkce soudců není kompatibilní s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu ani s kteroukoli funkcí ve veřejné správě. V ČR soustavu soudů tvoří Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, vrchní, krajské a okresní soudy (Čmejrek a Kopřiva, 2014, s. 19).

⁴ Prezident republiky je od roku 2012 volen přímou volbou, a to na pětileté volební období. Zvolen může být pouze dvakrát za sebou. Nelze ho trestně stíhat nebo zadržet. Výjimkou je stíhání za velezradu (Halásková, 2014, s. 59). Pravomoci prezidenta se dělí na pravomoci samostatné (jmenování a odvolávání členů vlády, svolávání a rozpouštění Poslanecké sněmovny nebo také udělování milostí) a vázané na součinnost s vládou (zastupování státu navenek nebo sjednávání a schválení mezinárodních smluv) (Čmejrek a Kopřiva, 2014, s. 18).

Jako zvláštní forma činnosti státu je státní správa vymezena a určována zákony. Provádí obsah zákonů a jejich obsah také dodržuje. Jde o podzákonný charakter činnosti státní správy, jakožto projev vázanosti správy zákony (Průcha, 2007, s. 60). Státní správa není omezována pouze zákony, ale také normativními a jednotlivými akty nadřízených orgánů. Oproti samosprávě zde existuje více omezení (Valeš a kol., 2006, s. 30).

Pro státní správu je typická omezená samostatnost rozhodování, vertikální hierarchické uspořádání s podřízeností nižších orgánů státní správy vyšším orgánům a ustanovení státní správy se děje zpravidla jmenováním (Marek a Pánková, 2003, s. 17).

Stát lze považovat za základní a jediný subjekt veřejné správy. Veřejnou správu vykonává buď přímo, a to prostřednictvím státních orgánů, nebo zprostředkovaně. Za ústřední orgány státní správy jsou považovány ty, jejichž působnost zahrnuje celé státní území (Starý, 2009, s. 33-34).

V České republice mezi tyto orgány patří:

- **Vláda**

V čele uspořádaného systému státní správy stojí vláda (Svoboda a Schelle, 2006, s. 46), která je vrcholným orgánem výkonné moci a za svou funkci odpovídá Poslanecké sněmovně (Káňa, 2014, s. 25). Vláda České republiky se skládá z předsedy vlády, místopředsedů vlády a ministrů (Vodička, 2011, s. 345). Rozhoduje ve sboru, kolektivně a k jejímu usnesení je zapotřebí nadpoloviční většina všech členů vlády (Káňa, 2014, s. 25).

Úkolem vlády je koordinovat činnost jednotlivých ministerstev a dalších ústředních orgánů a zajišťovat jejich spolupráci. Dále vláda rozhoduje o základních otázkách vnitřní politiky, tzn. pouze ona je oprávněná podat návrh zákona o státním rozpočtu a o státním závěrečném účtu. Vláda je nejčastějším návrhatelem zákonů a má právo zaujímat stanoviska ke všem ostatním návrhům zákona (Vodička, 2011, s. 345).

- **Ministerstva**

Ústředními orgány státní správy jsou resortní ministerstva v čele s ministrem. Ministr ve svém resortu nese odpovědnost, je v čele vrcholového státního orgánu státní správy a má v kompetenci několik správ.

Ministerstva České republiky (Káňa, 2014, s. 25):

- Ministerstvo financí (MF ČR),
 - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMTV ČR),
 - Ministerstvo kultury (MK ČR),
 - Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV ČR),
 - Ministerstvo zdravotnictví (MZ ČR),
 - Ministerstvo spravedlnosti (MS ČR),
 - Ministerstvo vnitra (MV ČR),
 - Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO ČR),
 - Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR ČR),
 - Ministerstvo zemědělství (MZe ČR),
 - Ministerstvo obrany (MO ČR),
 - Ministerstvo dopravy (MD ČR),
 - Ministerstvo životního prostředí (MŽP ČR),
 - Ministerstvo zahraničních věcí (MZV ČR).
- **Ostatní ústřední správní úřady**

Ústřední orgány nepodléhají žádnému ministerstvu a působí na celém území ČR. V čele státního výkonného úřadu je předseda, ředitel a vedoucí. Ústředními správními úřady jsou například Český statistický úřad, Český katastrální a zeměměřický úřad, Český báňský úřad (Káňa, 2014, s. 26).

Do státní správy se zahrnuje i prezident republiky, který je hlavou státu a musí být starší 40 let. Prezident republiky je oprávněn např. rozpouštět poslaneckou sněmovnu, jmenovat a odvolávat předsedu a členy vlády, pověřovat členy vlády vedením ministerstev, svolávat poslaneckou sněmovnu, zastupovat stát navenek nebo sjednávat a podepisovat mezinárodní smlouvy (Káňa, 2014, s. 25).

3.1.2 Samospráva

Historie samosprávy má kořeny ve správě středověkých měst a v cechovním zřízení (Káňa, 2004, s. 42). Vedle státní správy tvoří samospráva druhou nejdůležitější větev veřejné správy (Koudelka, 2007, s. 19). Samospráva vyjadřuje samostatné obstarávání svých záležitostí v mezích práva. To znamená, že tyto záležitosti spravuje někdo jiný než stát, a to jako nestátní subjekt (Halásková, 2014, s. 65).

Samosprávě je udělena moc zákonodárná a výkonná. Moc zákonodárná vyhlašuje zákony, které je samospráva povinna respektovat (Svoboda a kol., 2008, s. 55). Moc výkonná umožňuje vytváření vlastních právních norem a je tvořena činností samosprávních institucí a jejich výkonných orgánů. Samospráva je právnickou osobou, a k tomu má následující pravomoci (Káňa, 2004, s. 42):

- jednat svým jménem,
- rozhodovat podle své vůle,
- rozhodovat samostatně o správních věcech,
- hospodařit samostatně s finančními prostředky.

Samospráva se dělí na územní a zájmovou. Územní samospráva je způsob veřejné správy a veřejného vládnutí neboli veřejné moci. V Ústavě ČR (Hlava VII) je zahrnuta územní samospráva, která vymezuje územní samosprávné celky jako územní společenství občanů, kteří mají právo na samosprávu a na spravování menšího území než je stát (Halásková, 2014, s. 65). V České republice vykonávají územní samosprávu obce, kraje a hlavní město Praha, která má speciální postavení, neboť je současně obcí i krajem (Nečadová, 2009, s. 56).

Zájmová samospráva pak podle Káňi (2014, s. 48) představuje: „sdužování občanů se stejnými zájmy a zálibami nebo občanů, kteří mají společné zájmy, cíle nebo stejnou profesi.“ Do zájmové samosprávy spadají profesní a zájmové sdružení. Profesní sdružení představuje sdužování občanů stejného profesního zaměření, kde převládá povinné členství. Tito občané mají společné cíle a zájmy. Například se jedná o advokátní komoru, notářskou komoru, komoru soudců, lékařskou komoru, agrární komoru, a další. Zájmové sdružení je založeno na principu dobrovolnosti a sdružuje občany stejných zájmů a zálib. Zahrnuje odbory, sdružení, svazky nebo kluby. Občané se mohou sdružovat v politických stranách (ODS, ČSSD,...), zájmových organizacích, zájmových klubech, odborných organizacích, ve svazech (svaz

včelařů) nebo ve sportovních a tělovýchovných organizacích (FC, HC, Sokol,...) (Káňa, 2014, s. 49).

Za jednu z možných zájmových samospráv lze považovat územně statistické jednotky tzv. NUTS, které jsou v rámci cílů EU vymezeny do přesně ohraničených území (Halásková, 2014, s. 77). Regiony NUTS jsou součástí systému jednotné struktury územních jednotek. Tento systém byl zaveden statistickým úřadem Evropské unie (Eurostatem) pro statistické sledování a zpracování analýz sociální a ekonomické situace v jednotlivých regionech (Jáč, 2010, s. 17).

Celkem existuje 5 velikostních jednotek – tři regionální úrovně (NUTS I, NUTS II, NUTS III) a dvě lokální úrovně (LAU1, LAU2).

- NUTS I je územní jednotkou velkých oblastí (země, makroregiony), která je tvořena několika jednotkami NUTS II.
- NUTS II je jednotkou řádově nižší (odpovídá úrovni 1,5 milionů obyvatel). Územní členění České republiky si vyžádalo zřízení osmi NUTS II, které jsou nazývány regiony soudržnosti.
- NUTS III je jednotkou nejnižšího územně správního regionu státní správy – kraje.
- LAU1 je jednotkou lokální, odpovídající úrovni okresu v České republice.
- LAU2 jedná se o jednotky, které jsou nejmenší územně statistickou jednotkou. Odpovídají větším obcím, přesněji obvodům obcí s pověřenou působností v České republice (Halásková, 2014, s. 78).

3.1.3 Vývoj veřejné správy

Veřejná správa má v každé vyspělé zemi dlouhou historii. Počátky místní územní samosprávy lze hledat už ve 12. století ve starém Římě a Řecku. Středověká města představují samosprávné hospodářské celky s různými výsadami získanými od státu reprezentovaného panovníkem. Vytváření základů moderních politických a státních systémů patří do období pozdního feudalismu. V rámci státního života se začala více projevovat potřeba nových orgánů, které by zabezpečovaly postupně prováděné reformy absolutistickým státem. Počátky tohoto procesu spadají do období vlády Marie Terezie a Josefa II. Například státní správa se profesionalizovala a u úředníků se požadovalo právnické vzdělání (Nunvářová, 2006, s. 62).

Významným mezníkem ve veřejné správě byl rok 1848⁵. Výsledek revoluce zasáhl všechny oblasti veřejného života. Bylo zřízeno ministerstvo vnitra a od správy bylo odděleno soudnictví (Schelle a Pospíšil, 2002, s. 14). V březnu 1849 proběhlo vyhlášení tzv. oktrojované ústavy, zvané také Stadionova. Na tuto ústavu navazovala úprava organizace veřejné správy (Nunvářová, 2006, s. 63). Schelle a Pospíšil (2002, s. 14) uvádí, že šlo o „první výrazný pokus o reorganizaci správního aparátu, který by nahradil starou patrimoniální správu a začlenil i nejnižší složky správy do jednotného mechanismu státní administrativy.“

Další ústava byla tzv. prosincová ústava, vydána roku 1867, a byla tvořena soustavou ústavních zákonů (Nunvářová, 2006, s. 63). K jejímu vydání přispělo rakousko-uherské vyrovnání. Na základě této ústavy byl publikován 19. května 1868 zákon, jímž se měla zhotovit definitivní podoba státní správy⁶ (Schelle a Pospíšil, 2002, s. 16).

Po zrodu samostatné Československé republiky, prostřednictvím tzv. recepční normy, byl převzat rakouský model organizace veřejné správy. Územně byla republika rozdělena na země, okresy a obce (Nunvářová, 2006, s. 65). Roku 1920 proběhla v Československu první reforma veřejné správy. Cílem reformy bylo nastavit poměry nově vzniklé republiky, zároveň zvýšit demokratičnost a efektivitu orgánů územní správy a vymezit vztahy mezi státní správou a samosprávou. Reformě předcházela řada bouřlivých diskuzí, často se silným politickým rázem a realizace této reformy byla velmi problematická a nebyla nikdy dovedena do úplného konce (Valeš a kol., 2006, s. 55). Po druhé světové válce, v roce 1945, probíhaly základní změny systému veřejné správy v oblasti politického základu a vnitřní organizace. V tomto ohledu byla klíčová likvidace samosprávy. Národními výbory byly nahrazeny nejen orgány státní správy, ale i samosprávy. Při změnách roku 1948 byla profesní samospráva zrušena a o dva roky později lze již hovořit o úplném zániku samosprávy.

⁵ Revoluční rok 1848 přinesl zrušení poddanství a také konec staletého patrimoniálního (vrchnostenského) zřízení. Místo něj se začala vyvíjet nová organizace samosprávy osob. Na shromáždění občanů 11. března 1848 ve Svatováclavských lázních v Praze byla požadována obecní samospráva. První petice, která byla určena císaři, obsahovala: „Aby bylo samostatné, komunální čili obecné zřízení zemské, tak aby osoby magistrátní i představení všech obcí svobodně bývali voleni, pak aby byla úplná veřejnost veškerého jednání v záležitostech obecních.“

V druhé petici císaři z 29. března 1848 se znovu objevil požadavek na zavedení obecní samosprávy. Odpovědí byl tzv. Kabinetní list z 8. dubna 1848, ve kterém bylo šestým článkem ustanoveno: „Samostatné zřízení obcí se zvláštní správou jmění obecního a svobodným volením úředníků nařídilo se již a bližší ustanovení zákonní o věci té odkazují se rovněž ke sněmu domácímu.“ (Balík, 2009, s. 39)

⁶ Tento zákon určil, že v čele politických stran stáli zemští šéfové, kterým příslušelo reprezentovat panovníka při slavnostních příležitostech a kteří reprezentují vládu proti zemským sněmům (Schelle a Pospíšil, 2002, s. 16).

Roku 1960 přinesla nová reforma územní státní správy, uskutečněná zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, nové územní uspořádání. Touto reformou byl dosažen cíl o vytvoření vyšších jednotek, tj. počet okresů se snížil na 75, počet krajů na 7. Toto územní členění přetrvalo čtyřicet let a v některých aspektech se uplatňuje doposud. Dlouhodobé fungování je možno vysvětlit nejen obavami z politických důsledků zásahu do státního systému územní správy, ale také skutečností, že v období politického systému v letech 1968 – 1969 nebylo možné řešit otázku územní organizace veřejné správy (Nunvářová, 2006, s. 66-67).

3.2 Reforma veřejné správy v České republice

Vývoj veřejné správy pokračoval i po revoluci roku 1989. V novodobých dějinách Československa i České republiky je 17. listopad historickým dnem. Tímto datem začala nejen transformace z totalitního státu na demokratický, ale zároveň vyvstala také potřeba přeměny veřejné správy fungující za totalitního systému na veřejnou správu opírající se o zásady demokracie a právního státu. K 1. lednu 1993 se Československo rozdělilo na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovensko (Marek a Pánková, 2003, s. 7).

Reforma veřejné správy v České republice se zakládá na širokém chápání, které v sobě zahrnuje (Marek a Pánková, s. 8):

- modernizaci ústřední státní správy, tak i
- reformu územní samosprávy, a
- zvýšení kvality fungování veřejné správy jako celku.

Na modernizaci ústřední státní správy se nahlíží, jako na modernizaci celého veřejného sektoru. Cílem je zajistit kvalitní právní regulaci a poskytovat občanům efektivní a kvalitní veřejné služby. Na rozdíl od reformy nezasahuje modernizace do samotné podstaty systému, ale mění způsob jeho fungování (Marek a Pánková, 2003, s. 9-10).

Reforma veřejné správy v České republice byla zahájena reformou územní správy. Ovšem řada transformačních kroků a funkce veřejné správy se uskutečnila současně v celém systému veřejné správy (Marek a Pánková, 2003, s. 8). Zásadním krokem bylo obnovení územní samosprávy. Samospráva byla zavedena pouze na základním stupni, tj. v obcích. V souvislosti s tím byly zrušeny i národní výbory, které byly zrušeny na všech úrovních – krajské, okresní a místní (Marek a Pánková, 2003, s. 16).

V roce 2000 proběhlo obnovení krajského uspořádání na základě ústavního zákona o zřízení vyšších územních samosprávných celků. Přijetím tohoto zákona byla v České republice zavedena vyšší samospráva. To mělo význam z hlediska uplatnění principů decentralizace, dekoncentrace⁷ a subsidiarity⁸ ve veřejné správě. Po vytvoření územního základu krajů se stalo nejdůležitějším úkolem právní zakotvení organizace krajské veřejné správy a jejich pravomocí. Vše bylo provedeno souborem přijatých zákonů v průběhu roku 2000. Největší význam měl zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). V průběhu druhé fáze reformy územní veřejné správy byla k 31. prosinci 2002 ukončena činnost okresních úřadů. Jejich působnost byla přenesena na územní samosprávné celky, tj. obce s rozšířenou působností a kraje (Marek a Pánková, 2003, s. 16-17).

Na první fázi reformy územní veřejné správy, jejíž hlavní smysl byl ve zřízení krajů, jako vyšších územních samosprávných celků s přenesenou působností, navazuje fáze druhá. Cílem druhé fáze bylo rozvinutí decentralizačních a dekoncentračních procesů. V důsledku toho došlo v letech 2002–2003 k přesunutí kompetencí na obce a kraje (do samostatné nebo přenesené působnosti), které byly dosud vykonávány orgány státní správy (Marek a Pánková, 2003, s. 21).

Od roku 1999 do roku 2007 bylo přijato několik usnesení týkající se modernizace veřejné správy. K vybraným usnesením patří:

- č. 258/1999: Návrh koncepce reformy veřejné správy ČR,
- č. 237/2004: Reforma a modernizace ústřední státní správy,
- č. 420/2005: Začlenění metody pro hodnocení dopadu regulace na podnikatelské prostředí,
- č. 757/2007: Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby ČR.

Mezi další usnesení ve vztahu k modernizaci veřejné správy patří Strategie hospodářského růstu (usnesení č. 1500 ze dne 16. listopadu 2005) a Národní program reforem ČR 2005–2008 (usnesení č. 1200 ze dne 14. 9. 2005) (Ochrana a Půček, 2011, s. 39-40).

⁷ Princip decentralizace vede k výkonu veřejné správy samosprávnými korporacemi. Naopak princip dekoncentrace předpokládá rozdělení výkonu veřejné správy na více nižších organizačních jednotek daného organizačního systému (Svoboda a Schelle, 2006, s. 50).

⁸ Zásada subsidiarity znamená, že každý problém, který nastal na určité úrovni, se na této úrovni i řeší s ohledem na to, že v této úrovni jsou i nejlepší podmínky pro vyřešení. Podmínkou použití principu subsidiarity je decentralizace (Svoboda a kol., 2008, s. 46).

3.2.1 Hexagon veřejné správy

Dokument „Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby“ s podtitulem „Strategie realizace Smart Administration v období 2007 – 2015“ byl přijat 11. července 2007 usnesením vlády č. 757. Důležitou částí strategie je třetí část, která obsahuje návrh principu fungování efektivní veřejné správy a přátelských veřejných služeb. Princip efektivní veřejné správy je zobrazen Hexagonem veřejné správy (obrázek č. 2). Model Hexagon má 6 vrcholů, které zobrazují klíčové oblasti fungování veřejné správy.

I. Občan

Podstatným prvkem hexagonu a klientem veřejné správy je občan. Strategie si klade za cíl usnadnit občanovi styk s úřady a co nejméně znepříjemňovat život nadbytečnou regulací. Zároveň chce pro občana veřejnou správu učinit otevřenou a umožnit občanům podílet se na jejich rozhodnutích a kontrolovat její fungování.

II. Legislativa

Základem kvalitní veřejné správy je legislativa. Jedná se o hlavní nástroj, který vláda využívá k ochraně základních společenských hodnot a k ovlivňování chování občanů. Měla by být co nejjednodušší a nejsrozumitelnější.

III. Financování

Na financování veřejné správy je potřeba klást zvýšený důraz. Je potřeba věnovat pozornost systému rozpočtování, tedy způsobu alokace zdrojů na jednotlivé aktivity v rámci veřejné správy.

IV. Organizace

Je zapotřebí hledat rovnováhu mezi maximálním přiblížením výkonu veřejné správy k občanovi a efektivním vynakládáním veřejných prostředků. Organizace veřejné správy neznamena pouze nalezení správného místa, ale také způsob, jakým je vykonávána.

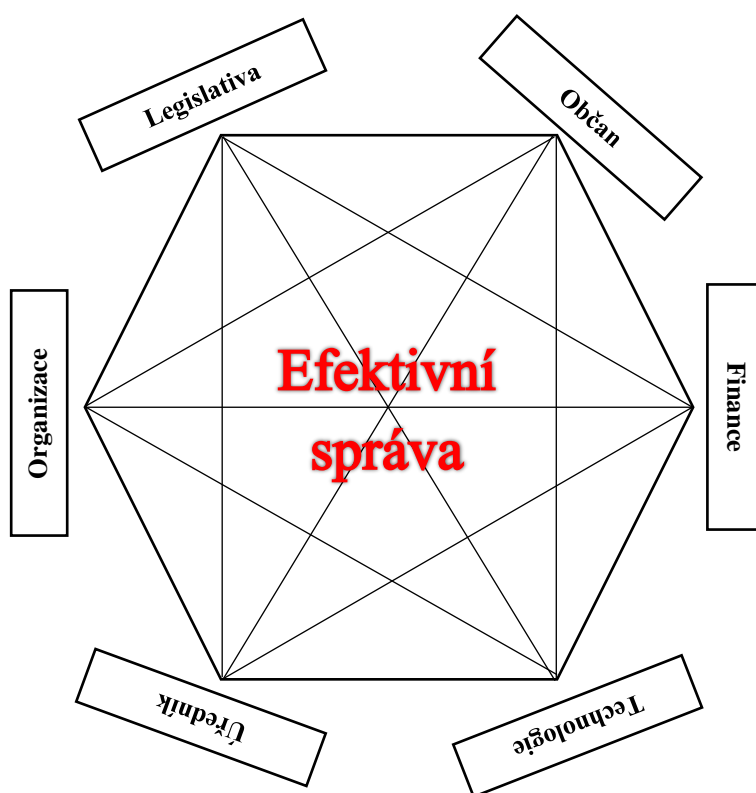
V. Technologie

Využitím moderních informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě je třeba odstranit nadbytečné „papírování“, ulehčit styk občana s veřejnou správou a zároveň komunikaci uvnitř veřejné správy. Informační komunikační technologie je nutné vnímat pouze jako nástroj změn, nikoli jako cíl.

VI. Úředník

Úředník je ve veřejné správě základním stavebním kamenem. Na úředníky by se mělo nahlížet všude stejně a je zapotřebí vyžadovat vysokou kvalitu jejich výkonu a průběžné vzdělávání (Ochrana, Půček, 2011, s. 41-42).

Obrázek č. 2 Hexagon veřejné správy

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ochrana a Půček, 2011, s. 41.

3.3 Obec jako veřejnoprávní korporace v systému reformované veřejné správy

O obcích pojednává zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), dále jen zákon o obcích (Kopecký, 2015, s. 1). V Ústavě ČR je vymezeno, že Česká republika se dělí na obce (základní územně samosprávné celky) a kraje (vyšší územně samosprávné celky). Tyto územní samosprávné celky jsou územním společenstvím občanů, kteří mají právo na samosprávu (Hynšt a Tomancová, 2004, s. 1).

Obec formuje územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Jednak je základním územním samosprávným společenstvím občanů, a také veřejnoprávní korporací s vlastním

majetkem. Cílem obce je pečovat o potřeby svých občanů, zabezpečovat veřejný zájem a v neposlední řadě pečovat o všestranný rozvoj svého území (Nunvářová, 2006, s. 92). Při výkonu místní správy plní obec úkoly, které jsou definovány rámcem tzv. působnosti obce. Působností obce se rozumí právně stanovený okruh společenských vztahů, obsah a rozsah činností, ve kterých obec realizuje svoji pravomoc. Pravomoc obce vyjadřuje souhrn oprávnění, kterými je obec vybavena a právních povinností, které jsou obci uloženy pro nutnosti plnění úkolů obce (Svoboda a kol., 2008, s. 42).⁹

Mezi hlavní působnosti obcí patří jednak tzv. působnost samostatná a působnost přenesená. O samostatné působnosti obce hovoříme v klasické obecní samosprávě, kdy si obec spravuje svoje záležitosti samostatně, a přitom je vázána zákony a obecně závaznými právními předpisy (Svoboda a kol., 2008, s. 42). Obce hospodaří se svým majetkem, spolupracují s dalšími obcemi, jinými fyzickými a právními osobami a projednávají správní delikty. Dále realizují výkon přímé demokracie tím, že vyhláší místní referenda (Valeš a kol., 2006, s. 94).

Dle zákona o obcích do samostatné působnosti patří tyto záležitosti (Balík, 2009, s. 65):

- hospodaření obce – hospodaření s financemi, nemovitým i movitým majetkem,
- vydání komunálních dluhopisů,
- program územního rozvoje,
- závěrečný účet obce a rozpočet obce.

Naproti tomu u přenesené působnosti obce jde o výkon státní správy. Jedná se o výkon, který stát neuskutečňuje přímo svými orgány, ale prostřednictvím obcí a jejich orgánů (Svoboda a kol., 2008, s. 42). Tento výkon nadále setrvává výkonem státní moci jménem státu. Vše na jeho odpovědnost, i když není činěn státem (Valeš a kol., 2008, s. 99). V tomto případě se obec řídí zákony, obecně závaznými právními předpisy a v jejich mezích také směrnicemi ústředních orgánů státní správy (Svoboda a kol., 2008, s. 42).¹⁰

⁹ Mezi práva a povinnosti například patří: vydávání závazných právních norem a obecních vyhlášek, zřizování a zakládání neziskových organizací a obecní policie, zřizování a zakládání obecních podniků (Káňa, 2004, s. 47).

¹⁰ Dále můžeme rozlišovat působnost v rámci úpravy určitých společenských vztahů (věcná působnost), na určitém území (prostorová či územní působnost), vůči danému okruhu osob (osobní působnost) a jako poslední v určitém čase (časová působnost) (Balík, 2009, s. 64-65).

3.3.1 Klasifikace obcí

Obec

Obec je charakterizována jako geografický útvar a základní typ územní samosprávy pro sídla občanů s odlišným počtem obyvatel (Káňa, 2014, s. 52-53). Některé obce mohou být prohlášeny za městys, město nebo statutární město a zvláštní postavení má hlavní město Praha (Novotný, 2007, s. 16).

Vesnice

Vesnice je obec s malým počtem obyvatel, kteří se převážně zabývají zemědělskou činností. Typická je nízkopodlažní zástavba, s malou uliční sítí, fungující jako společensko-kulturní centrum a součástí je i vysoký podíl zeleně (Káňa, 2014, s. 53).

Městys

Městys je historický typ obcí stojících mezi městem a vsí, a v minulosti jim bylo udělováno právo pořádat výroční a dobytčí trhy, tím se lišily od vsí. V současnosti je obec městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

Město

V minulosti byl zásadní rozdíl mezi obcí a městem ve způsobu obživy jejich obyvatel. Ve městech převažovaly řemesla a na venkově zemědělská výroba. V současnosti je to tak, že městem je obec, která má nejméně 3 000 obyvatel. Městem je i město, které získalo postavení města v minulosti a v současnosti nespĺňuje podmínku minimálního počtu obyvatel.

Statutární města

Zvláštní skupinu tvoří statutární města, která jsou vyjmenovaná v zákoně. Tyto města se mohou členit na městské obvody nebo části. Městské části a obvody nemohou nabývat vlastního majetku, proto je zapotřebí ve statutu upravit majetek města, který se jim svěřuje a zároveň určit rozsah oprávnění pro nakládání s tímto majetkem (Novotný, 2007, s. 16-17).

3.3.2 Území obce jako jeden ze základních znaků obce

Každá obec, jako základní správní jednotka veřejné správy v České republice, je dle zákona o obcích charakterizována několika základními znaky. Z výzkumného hlediska práce je nejdůležitější charakteristika území obce. Pro úplnost uvádí tato kapitola další znaky tak, jak je uvádí zákon.

1. Občanství

Obec vyjadřuje nejen její území, ale i osoby, které do obce patří. Tyto osoby patří mezi členy obce a jejich vztahy a vzájemná komunikace charakterizují společenské vztahy v obci (Valeš a kol., 2006, s. 116). Za občana obce se považuje fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a zároveň je v obci hlášena k trvalému pobytu (Balík, 2009, s. 63).

2. Identifikační symboly

Obce mají právo užívat vlastní symboly, kterými jsou znak, vlajka a razítko (pečeť) a zároveň i samotné jméno obce. Ve statutárních městech to bývá primátorský řetěz (Balík, 2009, s. 64).

Znak a vlajka

Obce, městské obvody a městské části mohou užívat znak a prapor obce. Některé obce nemají svůj znak a prapor, a tak jim na jejich návrh mohou být uděleny předsedou Poslanecké sněmovny (Charburský, 2007, s. 63).¹¹ Do roku 2004 zákon o obcích používal termín obecní prapor, místo dnešního označení obecní vlajka. Vlajka má pevně stanovený poměr stran a může být snímána ze žerdi (Balík, 2009, s. 64).

Název obce

Všechny obce mají svůj název, k jehož změně dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce. Své názvy mají i části obce. Část obce definujeme jako jednotku vytvářenou budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními, přidělenými v jedné číselné řadě, ležící v jednom souvislém území (Kadečka, 2003, s. 130). Obec rozhoduje o užití čísla popisného, evidenčního, popřípadě orientačního a zároveň stanovuje barvu a provedení čísel. O názvech

¹¹ Vznik znaků spadá v historii do doby křížových výprav, kdy reprezentovaly panovníka a šlechtu. V dřívějších dobách byly udělovány městům a městečkům, roku 1990 i všem obcím. Znakem se tedy rozumí barevný obrazec na štítu vytvořený podle pravidel nauky o erbech jako trvalé znamení právního statusu (Koudelka, 2007, s. 99).

částí obce, ulic a jiných veřejných prostranství (tj. náměstí, tržišť, parků a veřejné zeleně) rozhoduje obec (Charburský, 2007, s. 64) a jsou uváděny v českém jazyce (Kadečka, 2003, s. 130).

Pečeť či razítko obce

Dalším symbolem obce je razítko s obecním znakem, které může být nahrazeno pečetí např. na slavnostních listinách (Balík, 2009, s. 64). Obce mohou užívat razítka obce se svým znakem. Znak je vyobrazen uprostřed, a po obvodu razítka je uveden celý název obce (Koudelka, 2006, s. 11). Razítko obce s malým státním znakem se používá pouze v případech stanovených zákonem (Koudelka, 2001, s. 56).

Ceny obce

Zvláštními symboly obce jsou ceny obce, které obec může udělovat za významná umělecká, vědecká a jiná díla, která se vztahují k obci. Cenou obce pak může být i např. pamětní list obce apod. (Balík, 2009, s. 64). Nositelem ceny obce může být právnická i fyzická osoba nebo kolektiv osob (Koudelka, 2001, s. 56).

Jiné symboly

Mezi další symboly patří závěsný odznak se státním znakem užívaným při slavnostních příležitostech. U statutárních měst je symbolem primátorský řetěz. Především pak historická města mohou mít i jiné předměty, které jsou zákonem neupravené a se kterými se pojí městská symbolika – zakládací listiny města, historická privilegia, právní knihy. Symbolem může být i hudební píseň, která se k dané obci pojí a opakovaně se hraje při slavnostních událostech (Koudelka, 2007, s. 103).

Území obce

Území je základním znakem obce, které je možné vymezit jedním nebo více katastrálními území (Balík, 2009, s. 61). Zákon o obcích upravuje proces sloučení obcí, připojení obce k jiné obci a také proces vzniku nové obce oddělením části obce (Kadečka, 2003, s. 130). Území obce je možné měnit v případě, že souhlas vysloví zastupitelstvo všech obcí, kterých se to týká (Balík, 2009, s. 61).

Území státu, na kterém jsou zřízeny vojenské újezdy, které z důvodu zajištění obrany státu a výcviku ozbrojených sil nepatří do žádné obce, ale jsou součástí kraje (Koudelka, 2007,

s. 120). Jedná se o vojenské prostory, ve kterých platí zvláštní předpisy a jsou v kompetenci ministerstva obrany. Nejedná se o obec se samosprávou a s obecním úřadem (Káňa, 2004, s. 47), proto se obyvatelé těchto újezdů nemohou účastnit výkonu obecní samosprávy (Koudelka, 2007, s. 120).

3.4 Oddělování částí měst a obcí v rámci reformy veřejné správy

Území obce je základním znakem každé obce a celé území státu je součástí obcí s výjimkou vojenských újezdů (Koudelka, 2001, s. 60). Území obce má jedno nebo více katastrálních území, které je správním územím, na němž obce provádí samostatnou a přenesenou působnost (Novotný, 2005, s. 14).

Změna hranic obce může být změněna pouze zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Tato zákonná změna může být provedena se souhlasem obce, ale také proti souhlasu obce (Koudelka, 2001, s. 60). Možnými změnami území obce je sloučení obce, připojení obce, oddělení části obce, popřípadě změna nebo zrušení vojenského újezdu (Hynšt a Tomancová, 2004, s. 2).

✓ Změna území - oddělení obce

Nová obec může vzniknout oddělením v případě, že bude splňovat následující podmínky. Bude mít samostatné katastrální území, bude sousedit nejméně se dvěma obcemi a bude mít alespoň 1 000 občanů. Stejně podmínky musí splňovat i zbytková obec, tj. předešlá obec, která zůstala po oddělení nové obce (Koudelka, 2001, s. 61).

Jak uvádí Novotný (2007, s. 21) „podmínkou oddělení je konání místního referenda v té části obce, která se chce oddělit.“ Koudelka (2001, s. 61) dodává, že „referendum iniciuje na základě petice přípravný výbor tvořený nejméně třemi členy.“ Aby byla petice platná, musí být schválena nadpoloviční většinou všech osob oprávněných hlasovat. Návrh na oddělení vyplývající z výsledků místního referenda musí být ke krajskému soudu předložen nejpozději 6 měsíců před prvním dnem kalendářního měsíce, ve kterém se konají volby do zastupitelstev v obcích (Koudelka, 2006, s. 16).

Samotný návrh na oddělení části obce musí obsahovat datum, ke kterému se část obce odděluje, vytyčení území nově vznikající obce a rozdělení majetku (Novotný, 2005, s. 15). Vyrovnání majetku mezi obcemi se musí uskutečnit do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva (Gadasová a Polián, 2000, s. 44).

✓ **Změna území - vytvoření nové obce sloučením obcí**

Při této variantě vznikne nová obec sloučením dvou obcí. Sloučení vzniká dohodou na základě souhlasného rozhodnutí zastupitelstev obou obcí (Koudelka, 2006, s. 18). Sloučení obcí lze uskutečnit jen k 1. lednu, případně ke dni voleb do zastupitelstva. Při sloučení obce zanikají orgány dosavadních obcí. Nově vzniklá obec nese většinou název po jedné z obcí, jestliže se na něm obce nedohodnou, rozhodne o něm Ministerstvo vnitra (Koudelka, 2006, s. 17). Nově vzniklá obec přebírá veškerý majetek, všechna práva a závazky původních obcí. Právní účinky jednání vznikají až uzavřením dohody, jejíž opis je třeba zaslat také na Ministerstvo vnitra a příslušnému katastrálnímu a finančnímu úřadu (Koudelka, 2001, s. 63-64).

✓ **Změna území - Vytvoření nově vzniklé obce připojením**

Nastane-li situace, že vznikne nová obec připojením k jiné obci, tak: „se uplatňují stejné podmínky i postup jako při sloučení obcí. Podstata připojení obce spočívá v tom, že jedna obec zůstává zachována včetně svého názvu a její území se zvětší o připojenou obec, která zanikla“ (Hynšt a Tomancová, 2004, s. 3). Z této změny území – připojení obce vyplývá, že dříve samostatná obec není samostatným subjektem práva a ode dne připojení zanikají orgány obce, která se připojila k jiné obci (Novotný, 2005, s. 14).

✓ **Změna území - Vytvoření obce zrušením vojenského újezdu**

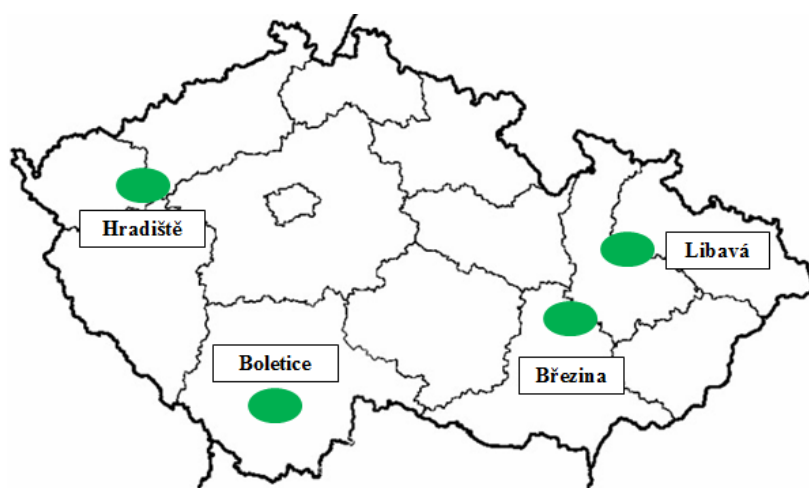
Zákon o obcích § 20a definuje, že „nová obec může vzniknout oddělením části obce, popřípadě změnou nebo zrušením vojenského újezdu“ (Kopecký a kol, 2015, s. 53). Vojenské újezdy jsou správní území se zvláštním režimem, které jsou zřizovány pro potřeby obrany České republiky (Novotný, 2005, s. 15). Začátkem roku 2012 vláda rozhodovala o zmenšení nebo zrušení vojenských újezdů Libavá, Hradiště a Boletice. Obyvatelé těchto tří vojenských újezdů měli rozhodnout, jestli vytvoří samostatné obce.

Na území vojenských újezdů si občané nemohou volit obecní zastupitelstvo a zároveň vstup do osad byl omezený a na povelení újezdního úřadu. Z důvodu, že veškeré území vojenského újezdu patří státu, znamená to pro obyvatele, že vše co užívají, mají jenom pronajaté. Po vyčlenění obce, by pak občané mohli podle územního plánu nebo podle rozhodnutí obce kupovat pozemky, byty a jiné nemovitosti. Na straně druhé měli obyvatelé újezdu například nižší ceny za energii nebo poplatky za odpady, a to vše díky armádě.

Návrh na zmenšení vojenských újezdů předložilo Ministerstvo obrany vládě a parlamentu. Nevyhnutelná byla i jednání mezi ministerstvy, která musela opatřit vyčlenění obyvatel a podmínky, aby nebyly horší než v době součástí vojenského újezdu (např. dopravní spojení) (Kuchyňová, 2012).

Na základě výše uvedeného návrhu došlo od 1. ledna 2016 ke změně v oblasti vojenských újezdů podle zákona č. 15/2016 Sb.¹² V současnosti se v České republice nachází čtyři vojenské újezdy – Boletice, Březina, Hradiště a Libavá. Vojenský újezd Brdy byl zrušen a u zbylých vojenských újezdů došlo ke změně hranic (Vrabec, 2017).

Obrázek č. 3 Vojenské újezdy v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování z www.acr.army.cz

3.5 Shrnutí teoretické části

Teoretická část této práce se zabývá pojmy jako veřejná správa, její vývoj a reforma veřejné správy v České republice. Veřejná správa je správa lidské společnosti zorganizované ve stát a má funkci služby veřejnosti, proto tvoří součást každodenního života. Setkáváme se s ní na území státu, kraje nebo obce a spravuje záležitosti jako služby veřejnosti a občanům, peněžní prostředky a zároveň spravuje užívání veřejných objektů a přírodních zdrojů. Dále se teoretická část zabývá obcemi, které jsou součástí veřejné správy, neboť obec vykonává funkci samosprávné a zároveň státní, která je vymezena zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. V tomto zákoně jsou zároveň vymezeny změny území částí měst a obcí.

¹² zákon č. 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů) (Vrabec, 2017).

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Charakteristika regionu Znojemska

Území regionu Znojmo se nachází v jihozápadní části Jihomoravského kraje. Region Znojmo je součástí okresu Znojmo. Jeho severní část sousedí s okresem Brno-venkov, východní s okresem Břeclav a západní s okresem Jindřichův Hradec. Na jižní hranici sousedí s Rakouskem o délce 105 km.

Po sladění hranic k 1. 1. 2007 se okres Znojmo člení na 144 obcí (z toho 5 má status města, 13 městyse a 126 vsí) a 170 částí obcí. Od roku 2003 je nové správní uspořádání obcí, kdy na území okresu Znojmo působí 2 obce s rozšířenou působností (ORP), a to Moravský Krumlov a Znojmo. Pod Znojmo spadá 111 obcí o rozloze 1 243 km², zbylých 33 obcí o rozloze 348 km² patří k Moravskému Krumlovu (czso.cz, ©2013).

Region Znojmo má rozlohu 70 km a jeho centrem je město Znojmo. Katastrální území města je 24,08 km² a v současné době má 26 431 obyvatel. Starostou města Znojmo je Ing. Vlastimil Gabrhel, statutární místostarosta je Ing. Ludvík Hekrle a místostarostové jsou Jan Grois, MBA a Mgr. Jan Blaha. Zastupitelstvo tvoří 31 členů a radu města 9 členů. Město má zřízené jako své kontrolní a iniciativní orgány výbory, a to Finanční výbor, Kontrolní výbor a Strategický výbor. Dále má zřízené komise jako své iniciativní a poradní orgány, kterými jsou Komise majetková, Komise bytová, Komise pro výchovu a vzdělání, Komise kultury, turistického ruchu a památkové péče, Komise pro občanské záležitosti, Komise pro spolupráci se zahraničím, Komise pro sport, Komise sociální, zdravotní a seniorů, Komise dopravní, Komise pro městskou zeleň, lesy a životní prostředí, Komise pro prevenci kriminality, Komise pro Znojmo – zdravé město a uplatňování místní Agendy 21, Komise povodňová a Komise pro příměstské části (znojmocity.cz, ©2017).

Město Znojmo je druhým největším městem Jihomoravského kraje, a zároveň historickým centrem jihozápadní Moravy. Nachází se 55 km jihozápadně od Brna a 75 km severozápadně od Vídně na levém břehu řeky Dyje. Žije zde bezmála 34 tisíc obyvatel (Sýkorová, 2017, s. 23). Skládá se z řady historických částí (vnitřní město, Horní náměstí, Dolní náměstí, Novosady) a připojených, dříve samostatných obcí (Hradiště, Dyjská Ves, Mansberk, Starý Šaldorf, Louka, Oblekovice, Bohumilice, Nesachleby, Načeratice, Derflice, Konice, Popice, Přímětice, Mramotice, Kasárna). Pro jasnější představu je zde znázorněn obrázek, který zobrazuje katastrální uspořádání obce Znojmo.

Obrázek č. 4 Katastrální území obce Znojmo

Zdroj: Creative Commons, ©2017.

Znojmo je sídlem pro správní úřady, soukromou vysokou školu, střední školy a učiliště a okresní soud. Znojmo je městem kultury, každý rok se zde konají festivaly (Znojemský hudební festival nebo Znojemské historické vinobraní) a v provozu je také Městské divadlo a Jihomoravské centrum (Kacetl, 2014). Znojmo je městskou památkovou rezervací, nachází se zde národní památka České republiky, a to rotunda svaté Kateřiny z 12. století, která nabízí pohled na zachovalé nástěnné malby z roku 1134 (Sýkorová, 2017, s. 23).

Znojmo je proslulé nejen svým krásným historickým centrem, památkami nebo krásným panoramatem, ale i díky ideálním klimatickým a přírodním podmínkám a dovednostem zdejších vinařů i vínem. Z toho důvodu se tak Znojmu přezdívá „město s přívlastkem“. Chlubit se může unikátní městskou vinicí nazývanou Rajska vinice v Karolininých sadech, hned pod chrámem sv. Mikuláše (Pastrňáková, 2015).

4.2 Charakteristika zkoumaných obcí

Suchohrdly

Obec Suchohrdly je vzdálena 4 km severně od Znojma. Suchohrdly se osamostatnily od města Znojma v roce 1998, a rozléhají se na katastru o velikosti 1 367 ha. K 1. lednu 2017 měla tato obec 1 275 obyvatel. Původ názvu obce Suchohrdly je odvozeno od vlastnosti obyvatel a znamená „lidé se suchými hrdly“. Starousedlíci se zabývali vinařstvím a jejich kvalitní vína se vozila až do Vídně.

Starostou této obce je Ing. Martin Paul a místostarostou Jan Kutner, Dis. Zastupitelstvo je složeno celkem z 15 členů a rada obce z 5 členů. Obec zřizuje příspěvkovou organizaci, a to Základní škola a Mateřská škola Suchohrdly. Mezi organizační složky obce lze zahrnout hasiče (Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Suchohrdly) a knihovnu (Místní knihovna Suchohrdly). Obec Suchohrdly spolupracuje s rakouskou obcí Alberndorf in Pulkautal. Podle rozpočtu obce z roku 2016 tvoří celkové výdaje obce 13 225 600 Kč. Z toho jsou výdaje na místní správu ve výši 1 742 500 Kč, tj. na jednoho obyvatele obce cca 1 367 Kč (obec-suchohrdly.cz, ©2017)

Dobšice

Obec Dobšice je od města Znojma vzdálena přibližně 4 km a osamostatnila k 1. lednu 1993. Území obce se rozléhá na katastru o velikosti 474 ha. V současné době má tato obec 2 388 obyvatel. V obci Dobšice je zastupitelstvo obce tvořeno starostou Ing. Jaroslavem Jenšovským a místostarostou Ing. Janem Pausarem. Zastupitelstvo tvoří 15 členů a radu obce 5 členů. Jako orgány obecního zastupitelstva jsou v této obci zřízeny tyto výbory a komise: Kontrolní výbor, Finanční výbor, Komise životního prostředí a veřejného pořádku, Pozemková stavební komise, Kulturní komise, Sociální komise, Komise školská, sportovní a mládeže, Bytová komise a Dopravní komise. Partnerskou spoluprací tvoří Dobšice s rakouskou obcí Seefeld-Kadolz. Od roku 2002 je obec součástí dobrovolného svazku obcí – DSO Znojensko. Zakládajícími členy mikroregionu jsou obce Dobšice, Suchohrdly, Kuchařovice, Dyje a Nový Šaldorf-Sedlešovice.

Podle rozpočtu obce z roku 2016 tvoří celkové výdaje obce 40 695 800 Kč. Z toho jsou výdaje na místní správu ve výši 3 721 600 Kč, tj. na jednoho obyvatele obce cca 1 558 Kč (dobsice.cz, ©2017).

Přímětice

Přímětice jsou největší příměstskou částí města Znojma o rozloze 8,29 km². Příměstskou částí jsou od srpna roku 1976. K 1. lednu 2017 má tato část obce 4 174 obyvatel. V současnosti jsou Přímětice nejprůmyslovější příměstskou částí Znojma, a to zejména kvůli podnikům na výrobu netkaných textilií, sklářských strojů nebo železných konstrukcí.

Nejstarší památkou je Křížový sklep, který se nachází na náměstí uprostřed staré vsi. V minulosti zásoboval celou českou provincii jezuitského řádu. Dnes se jedná o největší produkční sklep, kde se ročně zpracuje kolem dvou milionů kilogramu hroznů. Každoročně se zde konají dny otevřených dveří a navštěvují jej hosté pravidelných Putování po sklepech, které pořádá Znovín Znojmo.

Přímětice byly působištěm vynálezce a premonstráta Prokopa Diviše, který v 18. stol. zpravoval zdejší faru. Právě v Příměticích zkoušel svůj hromosvod, kde ho poprvé postavil 15. června v roce 1754. Replika hromosvodu a památník vynálezce se nachází na přímětickém náměstí poblíž kostela sv. Markéty (Moštěk, 2011).

Mramotice

Mramotice se nachází severozápadně od města Znojma ve vzdálenosti cca 6,5 km. Od roku 1980 jsou Mramotice příměstskou částí města Znojma. Katastrální území Mramotic je 6,05 km² a do jeho území spadá i obec Kasárna. K 1. lednu 2017 měla tato část obce 430 obyvatel (wikipedia.org, ©2017). V Mramoticích se nachází ZŠ a MŠ Mramotice, která je odloučeným pracovištěm ZŠ Prokopa Diviše a MŠ v Příměticích. V obci se nachází cukrárna a pro využití volného času fotbalové hřiště a koupaliště.

4.3 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření zaměřené na občany zkoumaných obcí v regionu Znojmo bylo realizováno pomocí dotazníků. K vyplnění papírového dotazníku byli osloveni náhodně vybraní respondenti, a to na veřejném prostranství v daných obcích.

Dotazníkové šetření bylo realizováno v období od 27. 3. 2017 do 14. 4. 2017. Dotazník pro oddělené obce obsahoval 19 otázek (příloha č. 1), druhý dotazník pak 20 otázek (příloha č. 2). K třídění respondentů sloužily identifikační otázky. V dotazníku se vyskytly uzavřené otázky s naznačenou odpovědí a polouzavřené otázky, v nichž měl respondent na výběr z vyznačených možností nebo odpovědět vlastními slovy, dle svého uvážení. Dotazníkového

šetření se účastnilo celkem 146 respondentů (tj. 75 respondentů oddělených obcí a 71 respondentů z příměstské části). Odpovědi z dotazníků byly vyhodnoceny a zpracovány pomocí tabulek a grafů, které jsou popsány níže.

4.3.1 Výsledky dotazníkové šetření za obce Suchohrdly a Dobšice

V této části kapitoly jsou uvedeny výsledky, které vyplynuly z dotazníkového šetření mezi občany samostatné obce Suchohrdly a Dobšice. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 75 obyvatel těchto obcí.

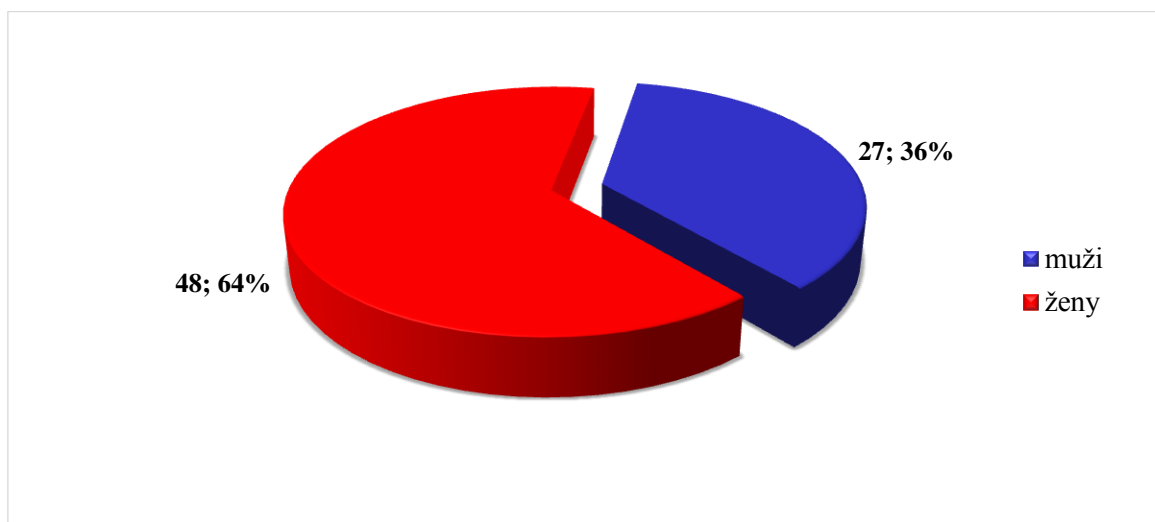
Tabulka č. 1 Rozdělení respondentů podle bydliště

Název obce	Počet respondentů
Suchohrdly	41
Dobšice	34
Celkem	75

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že nejvíce účastníků dotazníkového šetření bylo v obci Suchohrdly, kde počet respondentů činil 41. Naopak v obci Dobšice bylo pouze 34 respondentů.

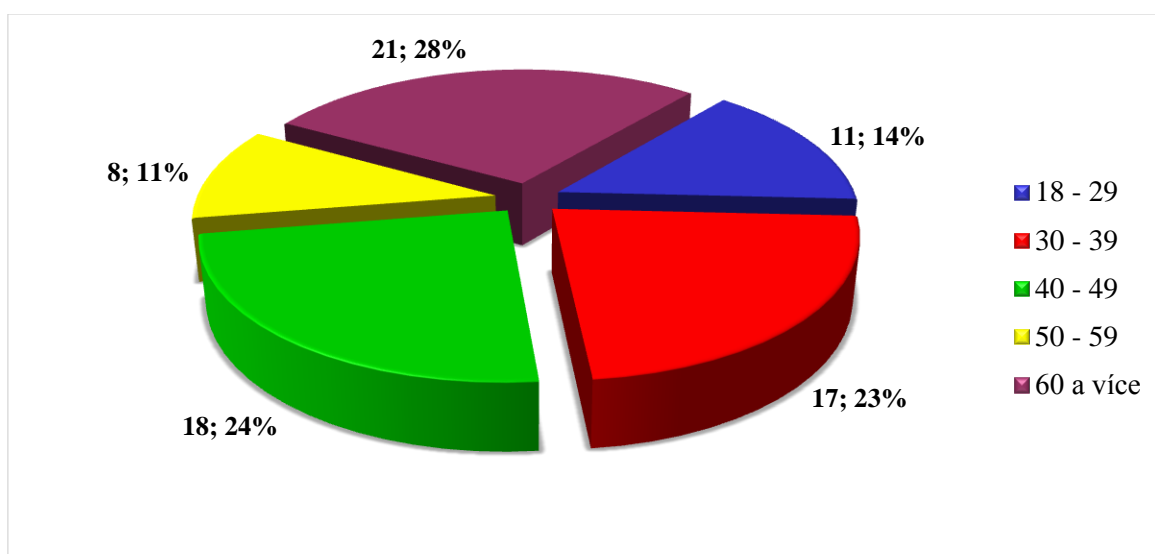
Graf č. 1 Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky této otázky ukazují, že ze 75 účastníků dotazníkového šetření bylo 48 žen (64 %) a 27 mužů (36 %), což představuje celkem nerovnoměrné rozložení respondentů průzkumu.

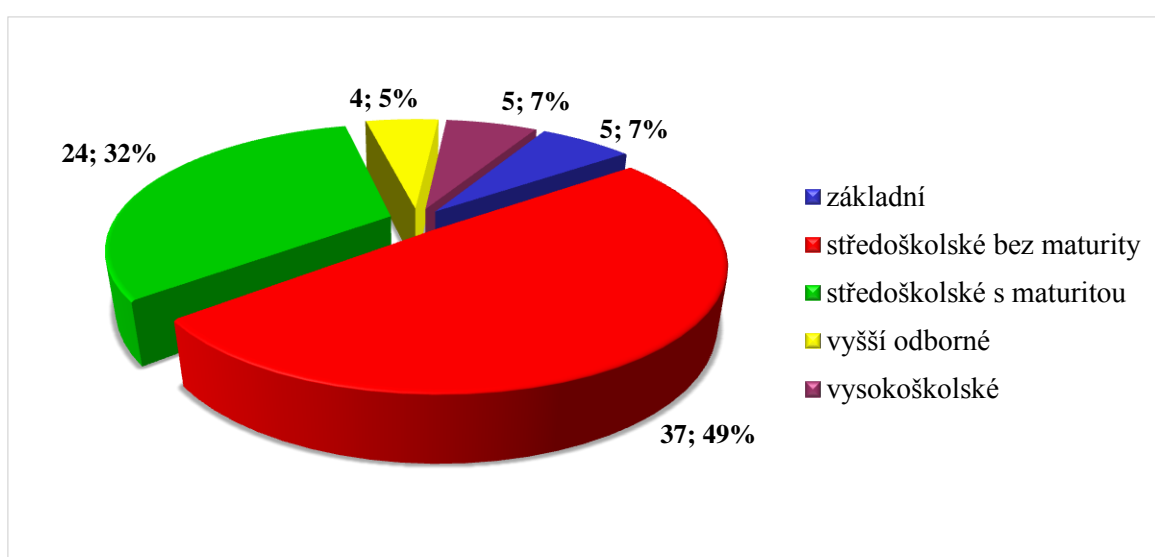
Graf č. 2 Věk respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedený graf znázorňuje počet respondentů v závislosti na věkovém rozpětí, ze kterého je viditelné, že nejvíce respondentů tvořila věková kategorie 60 a více let (28 %). Druhou nejvíce zastoupenou skupinou byla věková kategorie 40-49 let, kterou uvedlo 24 % oslovených. Za ní hned následovali respondenti v rozmezí věkové skupiny 30-39 let, kterou uvedlo 17 respondentů (23 %). Dále následovala věková skupina 18-29 let (14 %) a 50-59 let, kterou zaznamenalo 8 respondentů.

Graf č. 3 Vzdělání respondentů

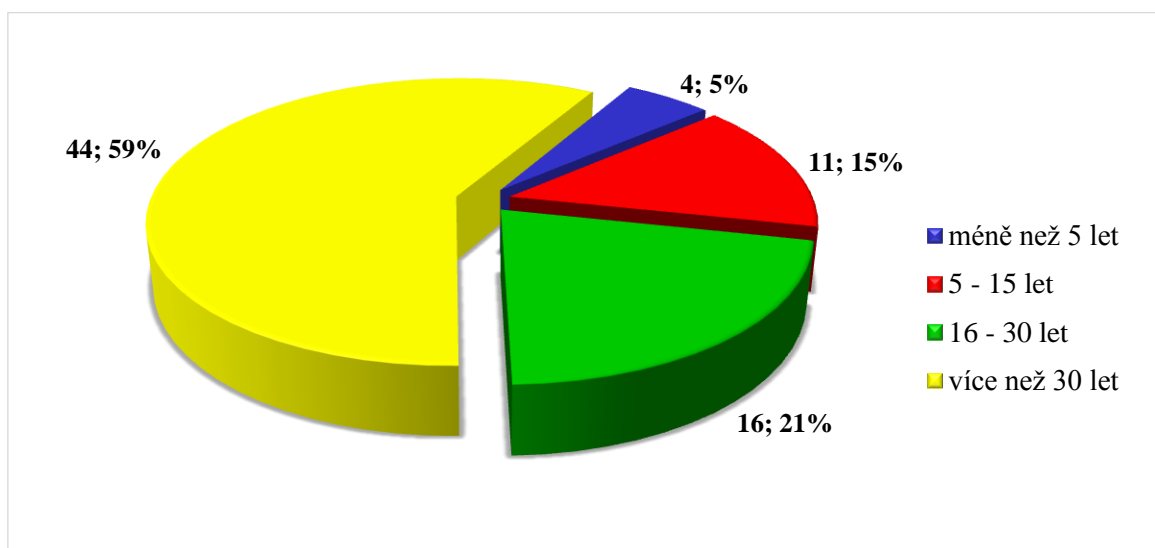

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 3 je patrné, že z celkového počtu oslovených respondentů téměř polovina (49 %) dosáhla středoškolského vzdělání bez maturity. Druhé nejvíce uváděné vzdělání bylo středoškolské s maturitou, které uvedlo 32 %. Základní vzdělání uvedlo 7 % dotazovaných a stejné procento uvedli respondenti s vysokoškolským vzděláním. Nejmenší skupinu tvořilo vyšší odborné vzdělání, kde 5 % dotazovaných mělo toto vzdělání.

Následující graf č. 4 zobrazuje odpovědi respondentů na otázku: Jak dlouho žijete v této obci?

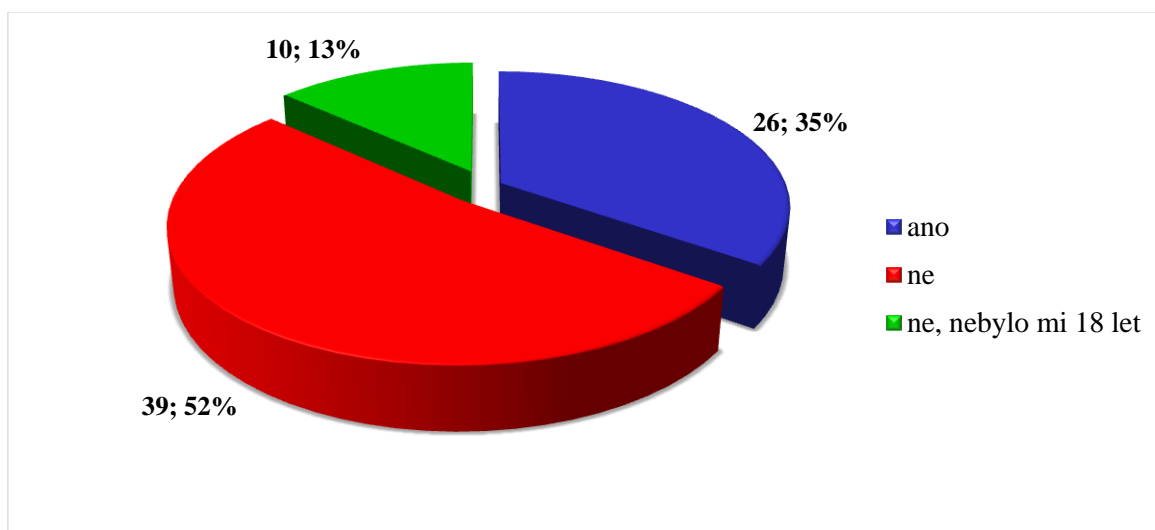
Graf č. 4 Jak dlouho žijete v této obci?

Zdroj: Vlastní zpracování

Více než polovina respondentů (59 %) uvedla, že žije v obci více než 30 let. Z grafu je zároveň patrné, že celkem 16 respondentů (21 %) žije v obci 16-30 let, 11 respondentů (15 %) 5-15 let a 4 účastníci dotazníkového šetření méně než 5 let.

Graf č. 5 Počet respondentů, kteří se účastnili referenda

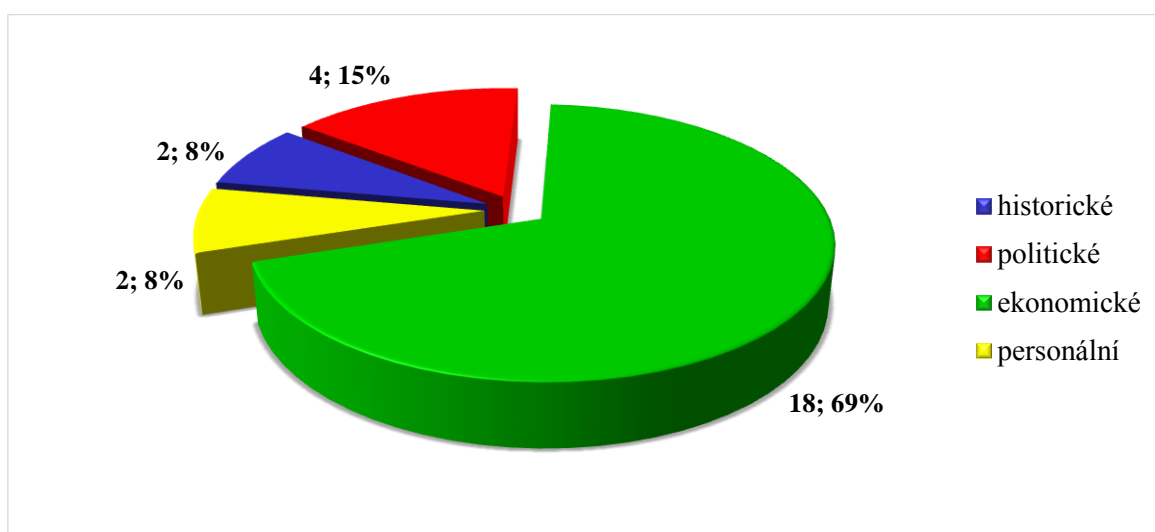

Zdroj: Vlastní zpracování

Z celkového počtu dotázaných se referenda o oddělení obce od města Znojma účastnilo 26 respondentů (35 %). Větší zastoupení (52 %) tvořila skupina, která se referenda neúčastnila, a pouze 10 respondentů uvedlo, že v době konání referenda jim nebylo 18 let.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že z celkového počtu respondentů (41) se v obci Suchohrdly referenda účastnilo 17 respondentů a 19 uvedlo, že se neúčastnilo. V obci Dobšice se z celkového počtu (34) dotázaných účastnilo 9 a 20 respondentů se neúčastnilo.

Graf č. 6 Důvody pro/proti odtržení obce od města Znojma

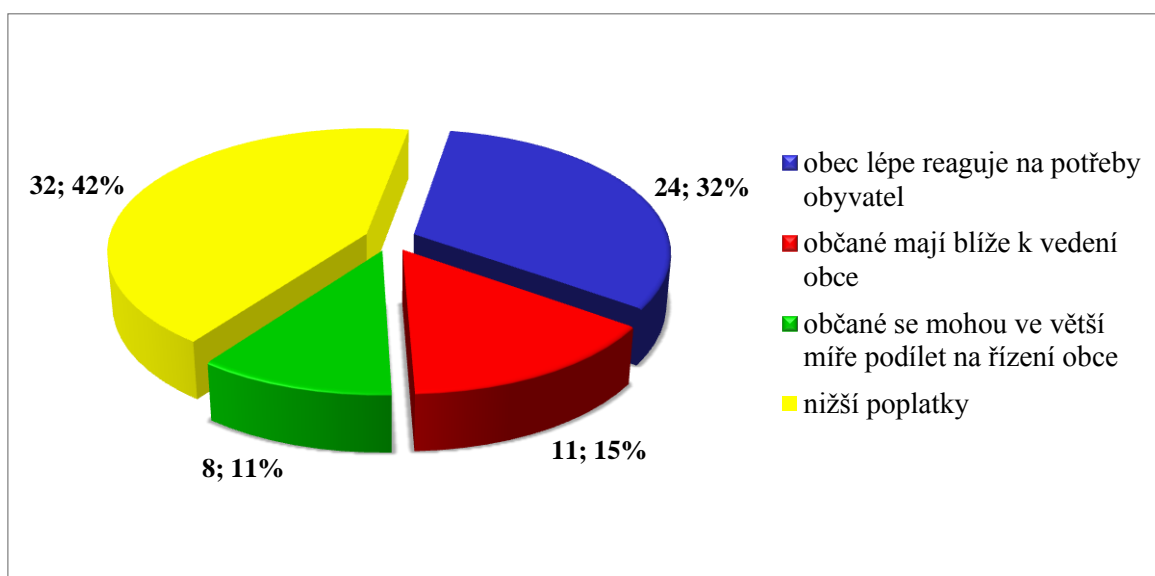
Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky dotazníkové šetření potvrzují, že hlavním uváděným důvodem pro oddělení obce od města byly ekonomické důvody, které označilo celkem 69 % respondentů. Tento výsledek potvrzuje naši výzkumnou otázku stanovenou v úvodu práce. Za ekonomickými důvody následovaly důvody politické, které uvedlo 15 % respondentů, historické (8 %) a personální důvody uvedlo také 8 % respondentů.

Pro vyšší stupeň ujištění a pro potvrzení platnosti této hypotézy jsme soubor respondentů rozdělili na ty, kteří se v obci referenda skutečně účastnili a zjišťovali, co bylo důvodem, že respondenti hlasovali pro nebo proti odtržení obce od města. Celkem se referenda zúčastnilo 26 respondentů, z nichž 85 % hlasovalo pro odtržení od města Znojma. Jako hlavní důvod pro odtržení obce od města uvedlo celých 69 % ekonomické důvody. Tím tak byla opět potvrzena výzkumná otázka. Při interpretaci výsledků však musíme brát v úvahu menší vzorek respondentů, kteří se dotazníkového šetření zúčastnili. V případě, že by bylo toto zkoumání rozšířeno, tak abychom získali reprezentativnější výsledky, byly by opět dominantou ekonomické důvody.

Zda by lidé chtěli, aby obec byla odtržena od města v případě, že by se v současnosti konalo referendum, uvádí **čtvrtá otázka** dotazníkového šetření. Ze zaznamenaných odpovědí většiny respondentů (45; 60 %) by hlasovalo pro ano. Proti odtržení obce od města by hlasovalo 21 respondentů a dalších 12 % vybralo možnost nevím.

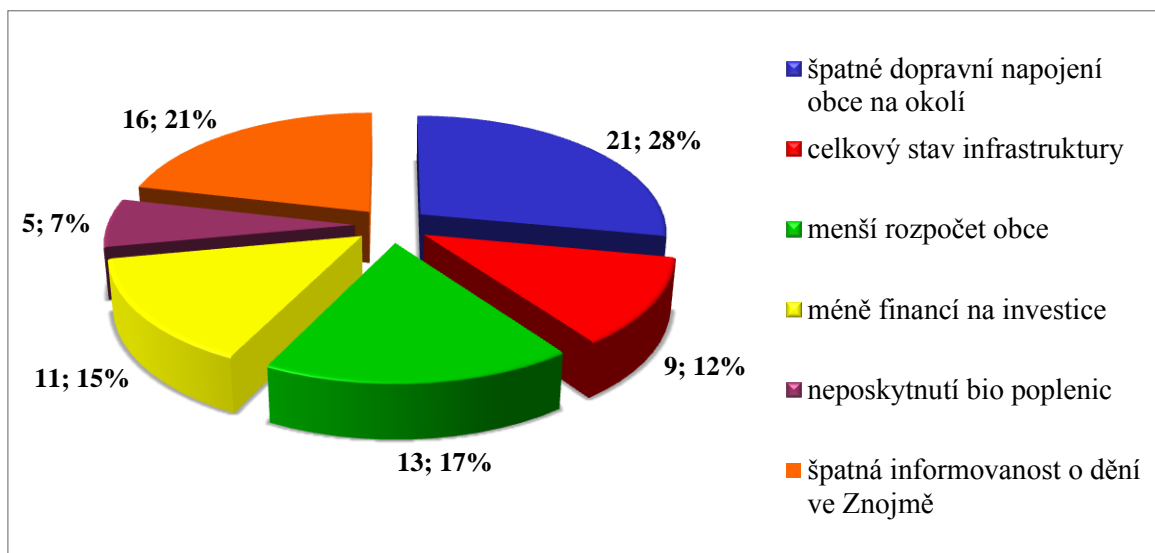
Graf č. 7 Výhody samostatné obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 7 je viditelné, že 42 % respondentů ze sledovaných obcí Suchohrdly a Dobšice shledává jako výhodu samostatné obce nižší poplatky a 32 % uvedlo lepší reakci obce na potřeby obyvatel. Celkem 11 respondentů (15 %) uvedlo, že občané mají blíže k vedení obce. Nejméně uváděnou výhodou (11 %) bylo, že se občané mohou ve větší míře podílet na řízení obce.

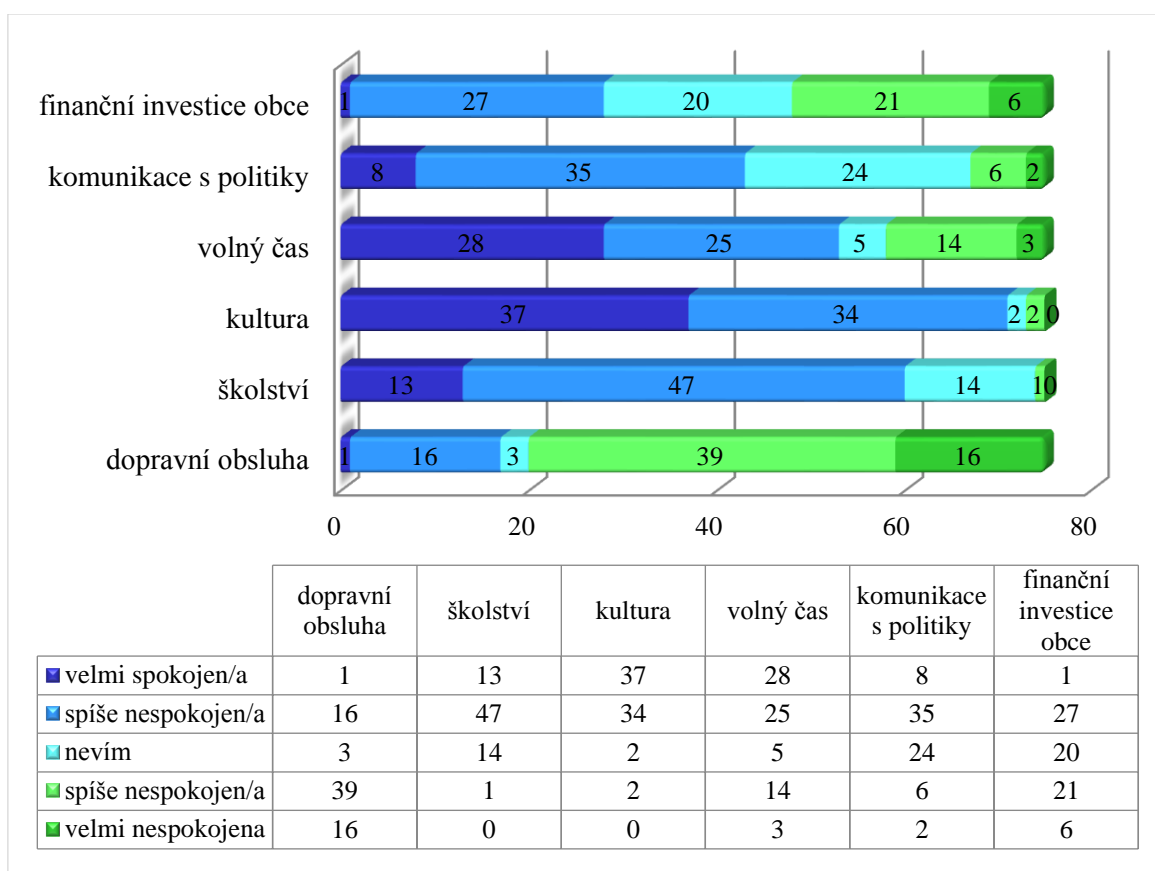
Graf č. 8 Nevýhody samostatné obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkem 28 % respondentů uvedlo jako nevýhodu špatné dopravní napojení obce na okolí, 21 % uvedlo špatnou informovanost o dění ve Znojmě. 17 % respondentů shledává nevýhodu v menším rozpočtu obce a 15 % méně financí na investice. Celkem 5 respondentů si myslí, že nevýhodou je neposkytnutí bio popelnic a 9 respondentů pak uvádí jako nevýhodu celkový stav infrastruktury.

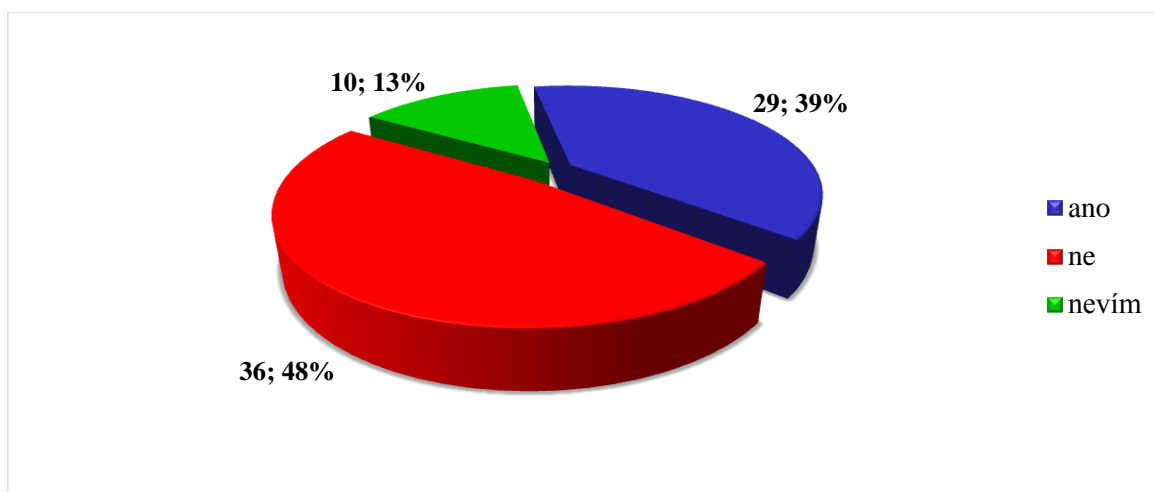
Graf č. 9 Spokojenost s podmínkami života občana v obci

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 9 znázorňuje spokojenost s podmínkami života občanů v obci, kdy občané hodnotili spokojenost s dopravní obsluhou, školstvím, kulturou, volným časem, komunikací s politiky a finančním investováním obce. Celkem 39 respondentů uvedlo, že je spíše nespokojeno s dopravní obsluhou. S kulturou je v obcích velmi spokojeno 37 dotázaných a 34 spíše spokojeno. Žádný z oslovených respondentů nevedl, že by byl s kulturou velmi nespokojen. Co se týče finančních investic obce, s těmi je spíše nespokojeno 21 oslovených obyvatel a naopak 27 spíše spokojeno. Celkem 35 oslovených obyvatel je v obci spíše spokojeno s komunikací s politiky.

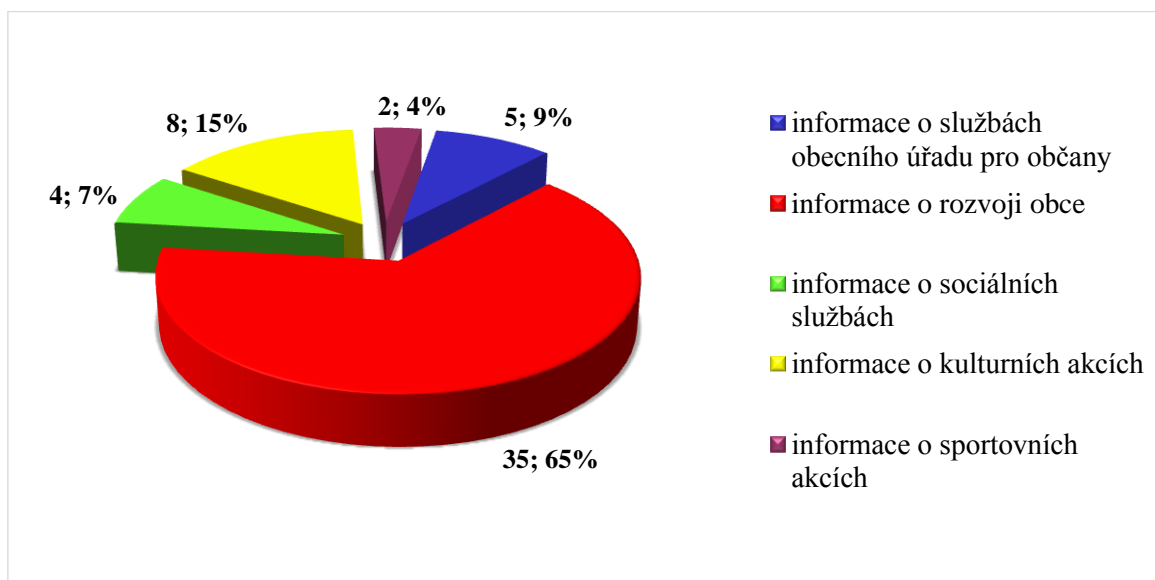
Graf č. 10 Informovanost o plánech a záměrech obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkem 36 dotázaných se necítí být dostatečně informováno o plánech a záměrech obce a naopak 29 respondentů uvedlo, že ano. Respondenti, kteří na tuto otázku odpověděli, že se necítí dostatečně informováni o plánech a záměrech obce (36 respondentů) měli uvést, jaký typ informací v jejich obci postrádají. To znázorňuje graf č. 11.

Graf č. 11 Typ postrádaných informací

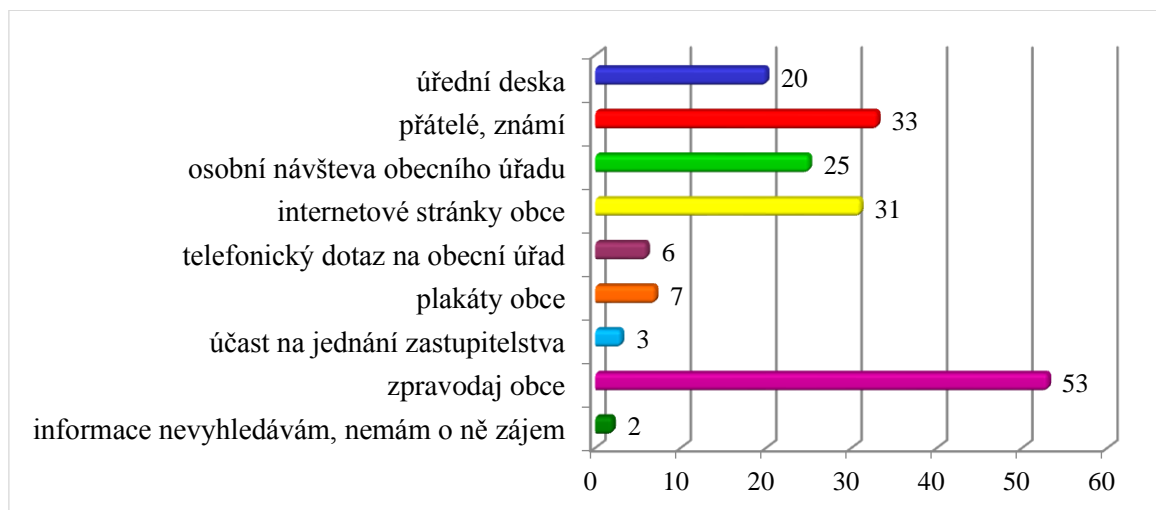

Zdroj: Vlastní zpracování

Z 36 respondentů, kteří se necítí být dostatečně informováni o plánech a záměrech obce, postrádá nejvíce oslovených (65 %) informace o rozvoji obce, 15 % uvedlo informace

o kulturních akcích. Informace o službách obecního pro občany uvedlo 9 % respondentů, o sociálních službách 7 % dotázaných a pouze 4 % oslovených chybí informace o sportovních akcích.

Graf č. 12 Zdroje pro získávání informací

Zdroj: Vlastní zpracování

Mezi nejpoužívanější prostředek k získání informací o dění v obci patří zpravodaj obce, který uvedlo 53 obyvatel obce. Druhým nejčastěji označovaným zdrojem byli přátelé a známí (33) a hned po nich následovaly internetové stránky obce (31). Jako další zdroje pro získávání informací byly respondenty uvedeny - osobní návštěva obecního úřadu (25), úřední deska (20), plakáty obce (7), telefonický dotaz na obecní úřad (6) a účast na jednání zastupitelstva (3). Možnost, že informace nevyhledávají, nemají o ně zájem, uvedli 2 lidé.

Otázka č. 11 měla v dotazníkovém šetření zjistit, jak by oslovení respondenti zlepšili spolupráci obce s městem Znojmo. Výsledky této otázky uvádí tabulka č. 2.

Tabulka č. 2 Zlepšení spolupráce obce s městem Znojmo

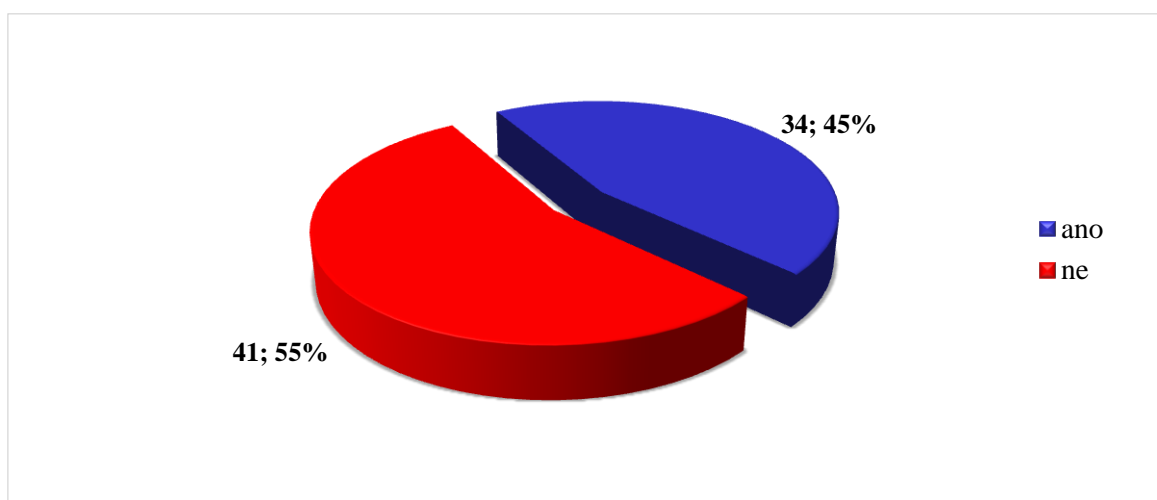
	Počet respondentů
Spolupracovat na informovanosti	25
Vzájemná spolupráce při kulturních a společenských akcích	22
Změna vedení města	21
Žádná spolupráce	7

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle 25 respondentů by se spolupráce mezi obcí a městem zlepšila tím, že by obce a město spolupracovali na informovanosti občanů, 22 respondentů uvedlo vzájemnou spolupráci při kulturních a společenských akcích. Celkem 21 oslovených v dotazníku uvedlo změnu ve vedení města a 7 respondentů by s městem nespolupracovalo vůbec.

Znojmo nově zavádí pro obyvatele města a příměstských částí službu Mobilní rozhlas (příloha č. 3), která poskytuje informace o dění ve městě. V rámci této práce bylo také zjišťováno, zda občané o službě vědí.

Graf č. 13 Povědomí o službě Mobilní rozhlas

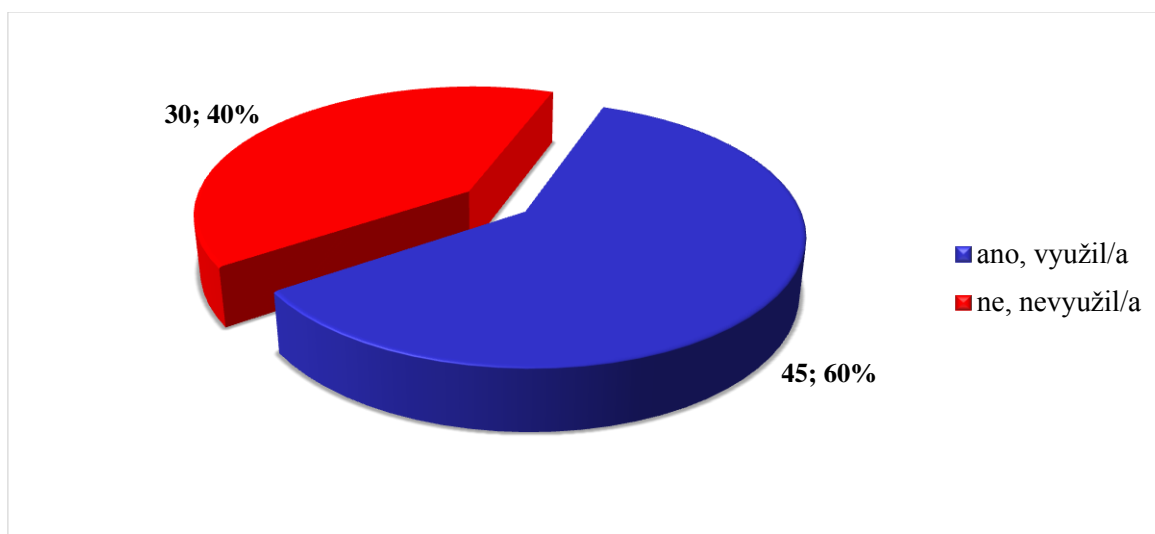

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 13 lze vyčíst, že 41 (55 %) respondentů neslyšelo o službě Mobilní rozhlas, která poskytuje informace o dění ve městě Znojmě a 45 % respondentů uvedlo, že o této službě slyšelo.

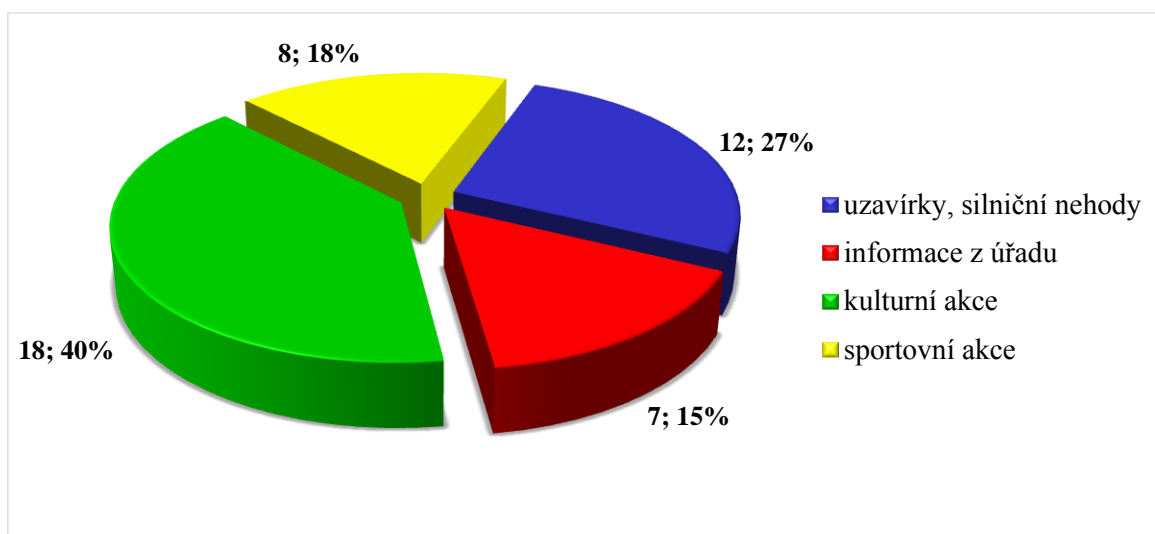
V dotazníkovém šetření bylo v rámci otázky č. 13 - Slyšel/a jste o nové aplikaci pro chytré telefony v rámci Mobilního rozhlasu?, zjišťováno, zda by respondenti obcí využili takto volně dostupnou službu, která by jim poskytovala informace z obce i města. Výsledky této otázky jsou uvedeny v grafu č. 14. Většina z oslovených respondentů (60 %) uvedla, že by mobilní službu využila a naopak 40 % uvedlo, že by službu nevyužilo.

Graf č. 14 Využití služby Mobilní rozhlas

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 15 Požadované informace v rámci aplikace Mobilní rozhlas

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze 45 respondentů, kteří by aplikaci Mobilní rozhlas využili, by 40 % dotazovaných prostřednictvím této aplikace požadovalo informace o kulturních akcích a 12 respondentů (27 %) informace o uzavírkách a silničních nehodách. Z dotazníkového šetření pak dále vyplynulo, že informace o sportovních akcích by uvítalo 18 % oslovených respondentů a informace z úřadu pak 15 %.

4.3.2 Výsledky dotazníkového šetření za příměstskou část Přímětice a Mramotice

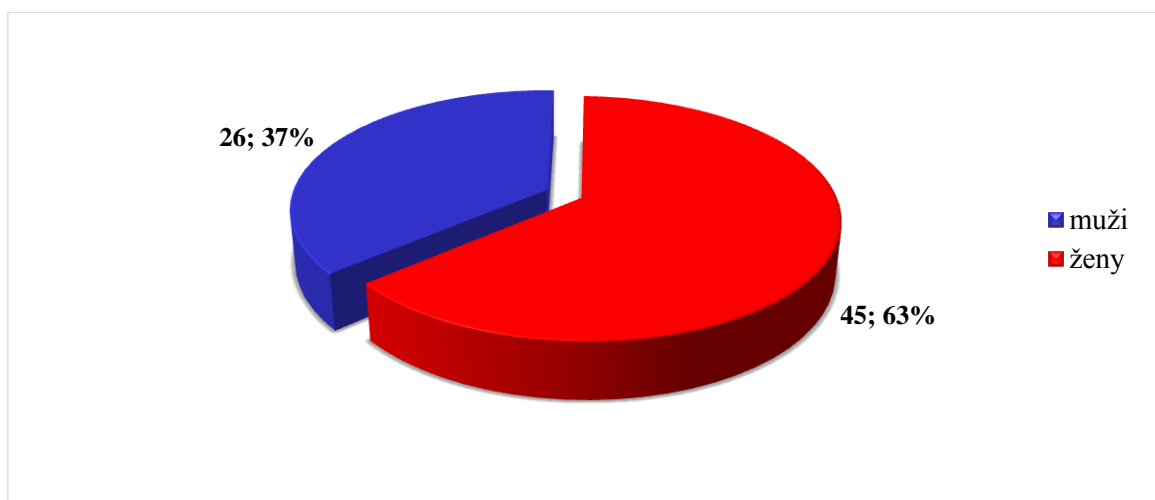
V této části kapitoly jsou uvedeny výsledky za příměstskou část Přímětice a Mramotice. Dotazníky celkem vyplnilo 71 obyvatel těchto příměstských částí. Z celkového počtu respondentů bylo osloveno 47 obyvatel příměstské části Přímětice a z Mramotic bylo oslovenou pouze 24 respondentů, jak uvádí tabulka č. 3.

Tabulka č. 3 Rozdělení respondentů podle bydliště

Název obce	Počet respondentů
Přímětice	47
Mramotice	24
Celkem	71

Zdroj: Vlastní zpracování

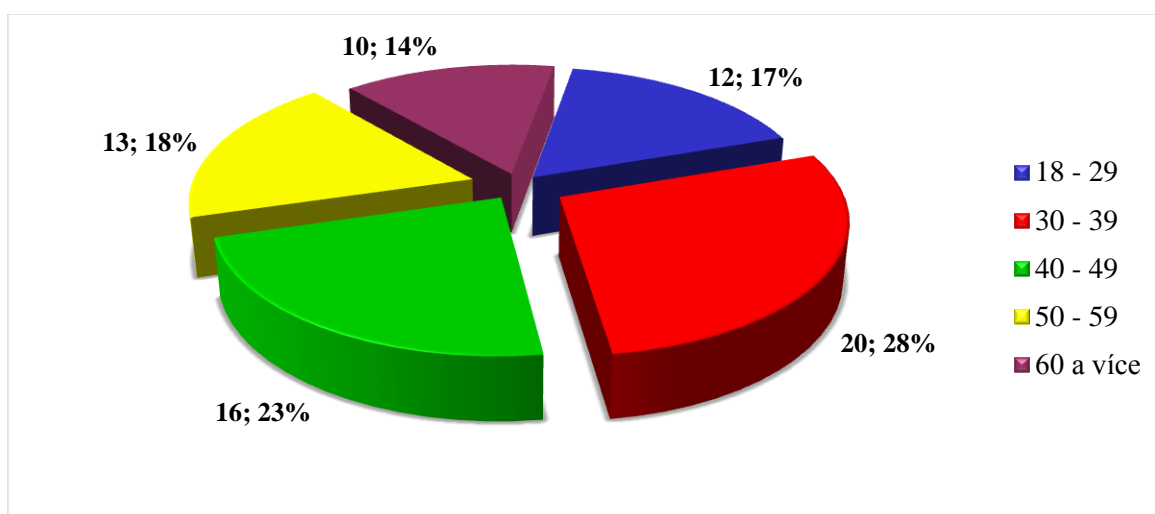
Graf č. 16 Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že ze 71 dotazovaných bylo 45 žen (63 %) a 26 mužů (37 %). To představuje poměrně nerovnoměrné rozložení oslovených respondentů.

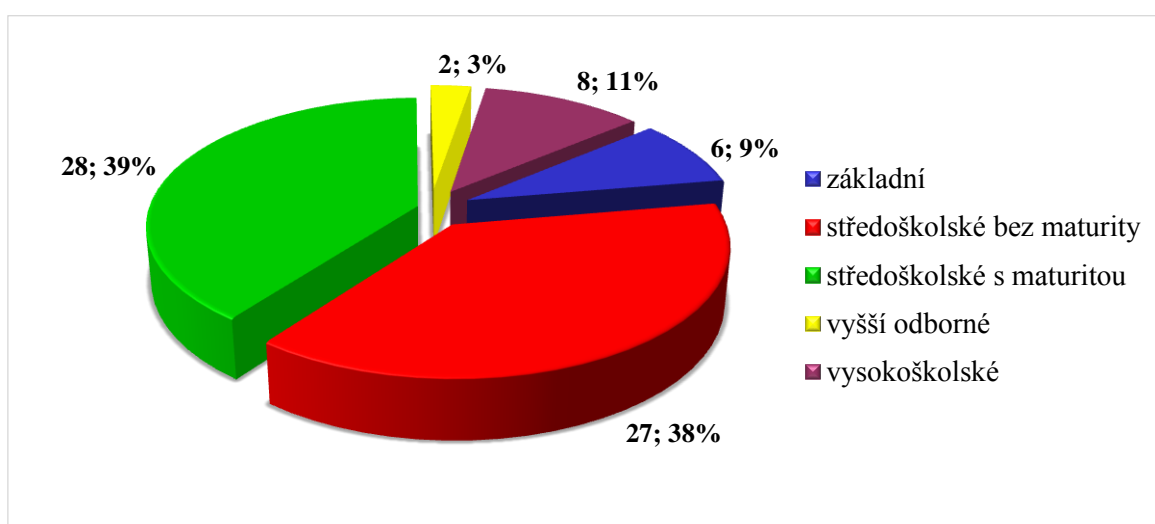
Graf č. 17 Věk respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu je viditelné, že nejvíce dotazovaných respondentů spadá do rozpětí 30-39 let (20 respondentů). Druhou početnější skupinu tvořila věková kategorie 40-49 let (16 respondentů). V rozmezí věku 50-59 let odpovědělo 18 % respondentů a dále ve věku 18-29 let 17 % respondentů. Nejméně zastoupenou byla věková skupina 60 a více let se 14 % oslovených.

Graf č. 18 Vzdělání respondentů

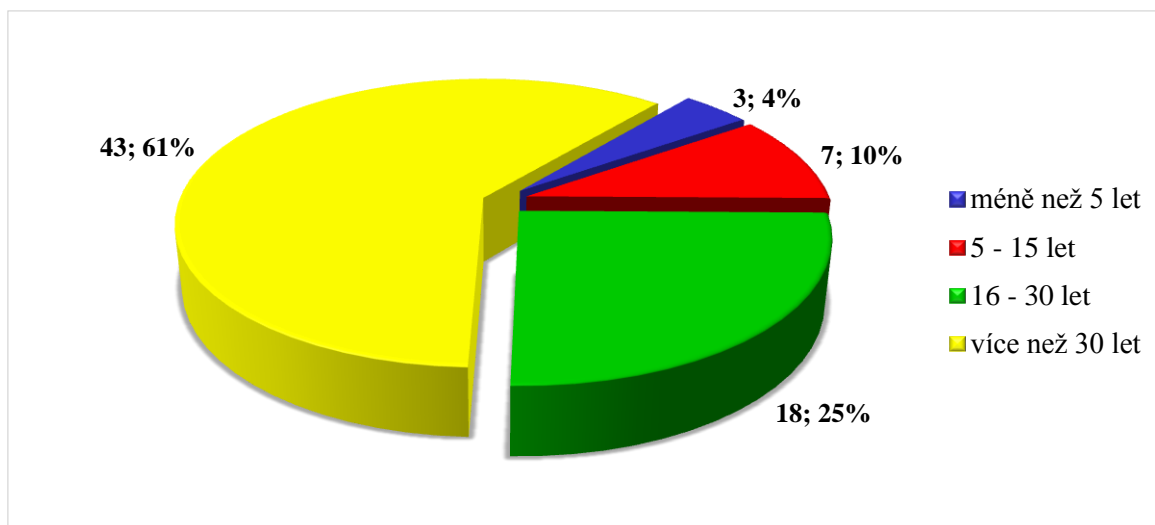

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 18 uvádí, že nejvíce respondentů mělo středoškolské vzdělání s maturitou (39 %) a 38 % mělo středoškolské vzdělání bez maturity. Následovalo vysokoškolské vzdělání, které

uvedlo 11 % oslovených. Základní vzdělání mělo 9 % a 3 % oslovených vyšší odborné.

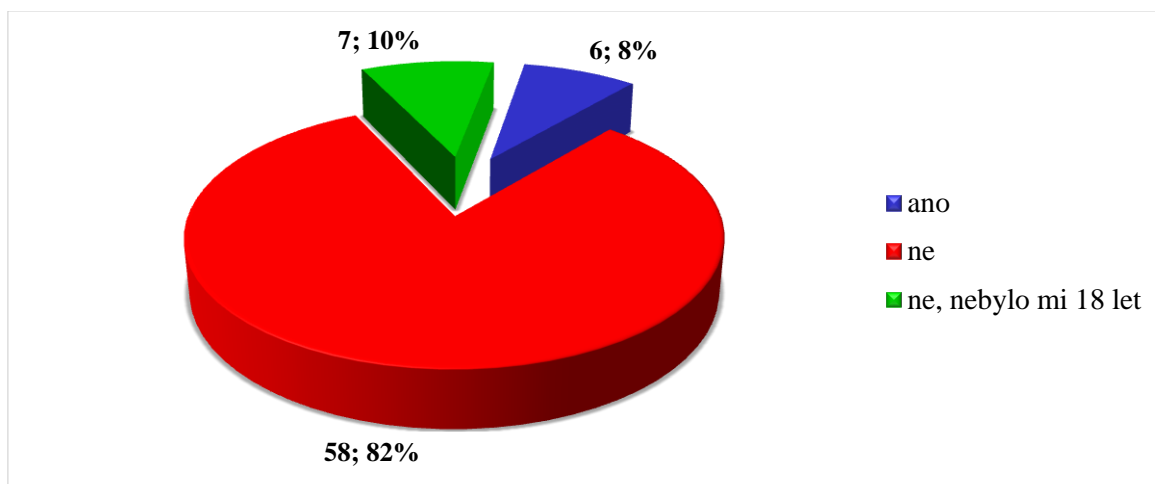
Graf č. 19 Jak dlouho žijete v příměstské části?

Zdroj: Vlastní zpracování

Drtivá většina (61 %) uvedla, že v obci žije více než 30 let. Celkem 25 % respondentů uvedlo, že v obci žije 16-30 let a 10 % 5-15 let. Méně než 5 let žije v obci 4 % dotázaných.

Graf č. 20 Počet respondentů, kteří se účastnili referenda

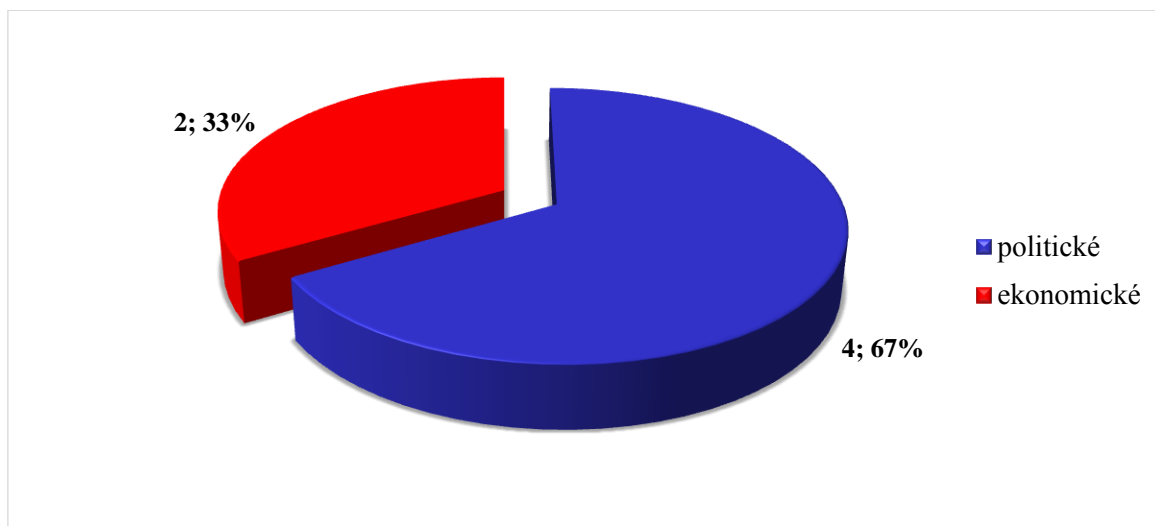

Zdroj: Vlastní zpracování

Referenda o oddělení obce od města se z celkového počtu dotázaných (71) účastnilo 6 respondentů (8 %). Největší zastoupení měla skupina respondentů, která se referenda neúčastnila a kterou tvořilo 82 %. 7 respondentů uvedlo, že jim v době konání referenda nebylo 18 let.

Z celkového počtu respondentů se v příměstské části Přímětice účastnili referenda 3 oslovení respondenti a 40 uvedlo, že se neúčastnilo. V příměstské části Mramotice se z celkového počtu dotázaných (24) 18 neúčastnilo a pouze 3 respondenti se účastnili.

Graf č. 21 Důvody pro/proti oddělení příměstské části od města Znojma

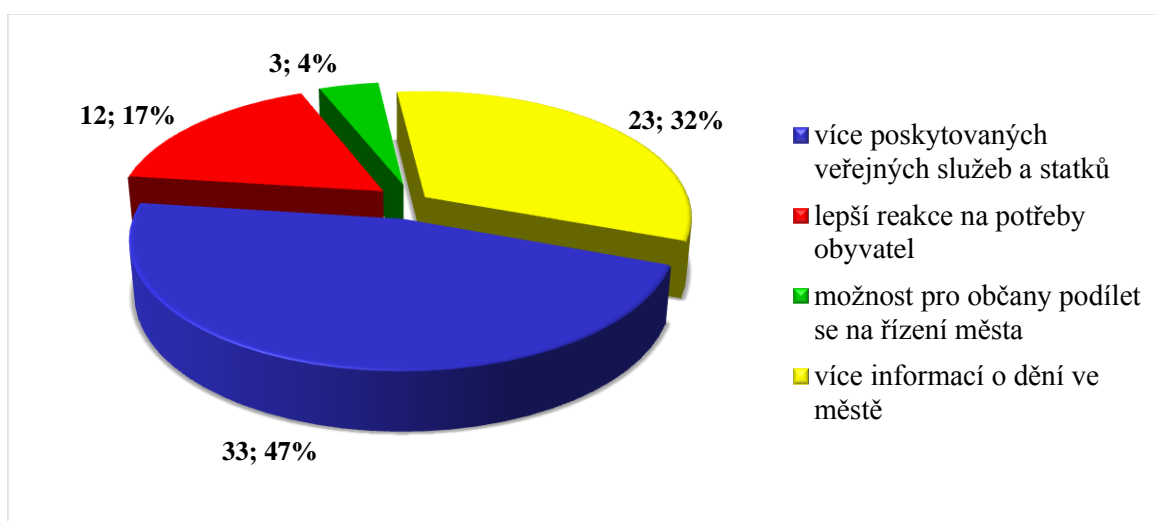

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že hlavním důvodem pro oddělení příměstské části od města byly uváděny politické důvody, které označilo 67 % (4 respondenti). Ekonomické důvody uvedlo 33 % respondentů.

V dotazníkovém šetření se **čtvrtá otázka** respondentů ptala, zda by chtěli, aby příměstská část zůstala součástí města. Většina respondentů (38; 53 %) by hlasovalo pro ano. Naopak 34 % (24 respondentů) by nechtělo zůstat součástí města. A dalších 13 % (9 respondentů) uvedlo, že neví.

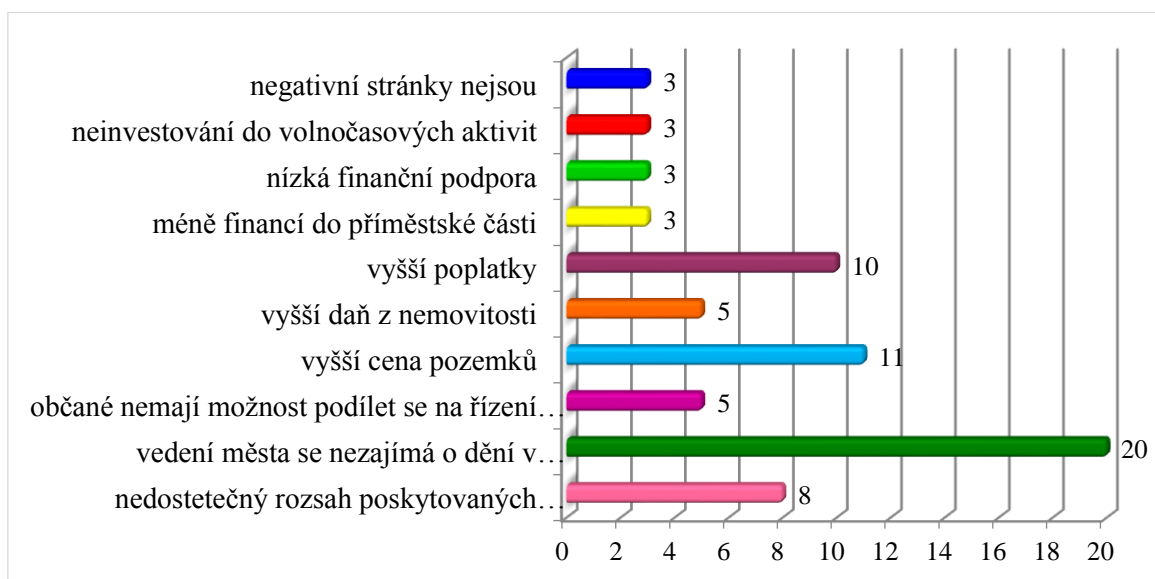
Graf č. 22 Výhody příměstské části

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 22 je zřejmé, že téměř polovina (47 %) oslovených shledává jako výhodu příměstské části více poskytovaných veřejných služeb a statků. Celkem 32 % uvedlo, že výhodou je více informací o dění ve městě, lepší reakce na potřeby obyvatel uvedlo 17 %. Mezi nejméně uváděné výhody (4 %) byla možnost občanů podílet se na řízení města.

Graf č. 23 Nevýhody příměstské části

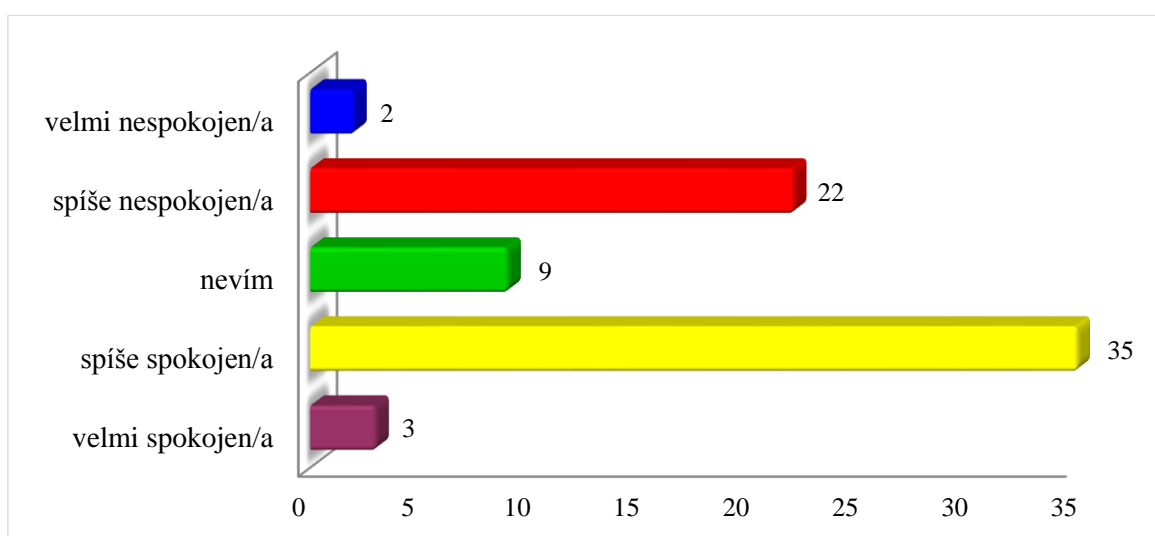

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkem 20 respondentů jako nevýhodu uvedlo, že se vedení města nezajímá o dění v příměstských částech. 11 oslovených uvedlo jako nevýhodu vyšší cenu pozemků

a 10 respondentů vyšší poplatky. Jako nevýhodu shledává 8 respondentů nedostatečný rozsah veřejných služeb a statků. Pouze 5 oslovených uvedlo nemožnost podílet se na řízení obce a stejný počet (5) uvedlo vyšší daň z nemovitosti. Respondenti měli možnost v rámci této otázky doplnit svoji odpověď. Jako nevýhodu pak 3 respondenti napsali méně financí do příměstské části, stejný počet (3) uvedli nízkou finanční podporu vzhledem k počtu a velikosti firem, které se v Příměsticích nachází. Stejně tak 3 respondenti uvedli, že vidí nevýhodu v neinvestování města do volnočasových aktivit a 3 oslovení uvedli, že nevýhodu být příměstskou částí nevidí.

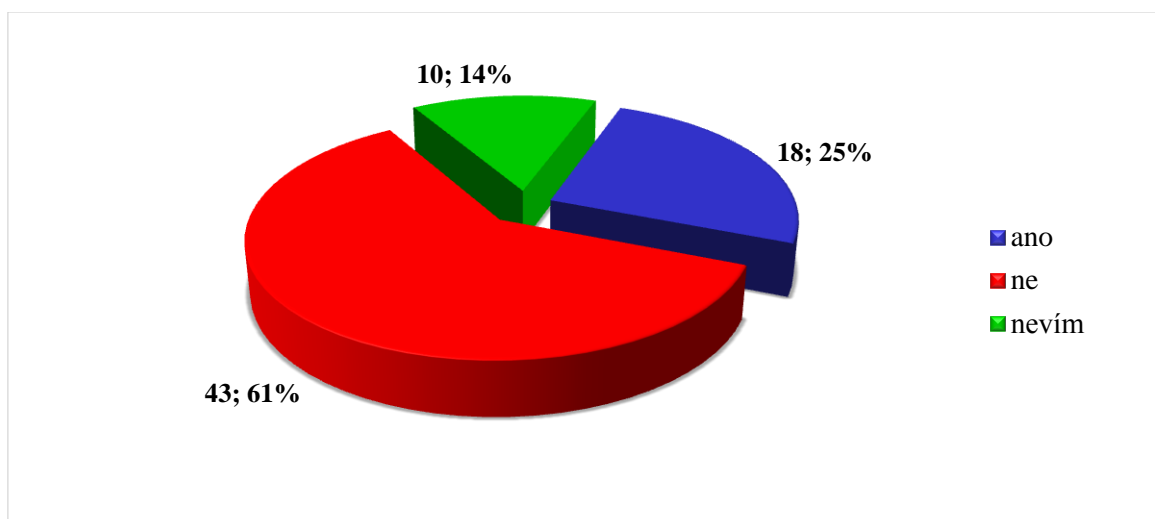
Graf č. 24 Spokojenost s podmínkami života v příměstské části

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkem 35 dotazovaných uvedlo, že jsou s životem v příměstské části spíše spokojeni, 22 zvolilo možnost spíše nespokojen/a. 9 respondentů vybralo možnost nevím. Kolonku velmi spokojen/a zaškrtili pouze 3 respondenti a 2 zvolili velmi nespokojen/a.

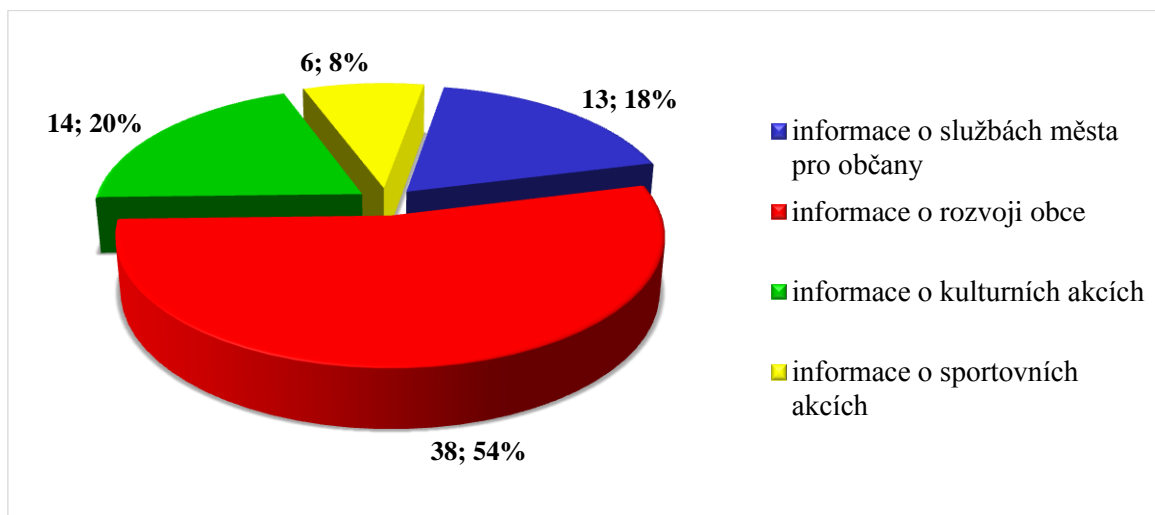
Graf č. 25 Informovanost o plánech a záměrech obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Většina dotázaných respondentů (61 %) se necítí být dostatečně informována o plánech a záměrech obce. Naopak 25 % uvedlo, že je informováno dostatečně. Zbýlých 14 % označilo odpověď nevím. 43 respondentů, kteří odpověděli, že se necítí dostatečně informováni, měli uvést, jaký typ informací v obci postrádají, což znázorňuje graf č. 26.

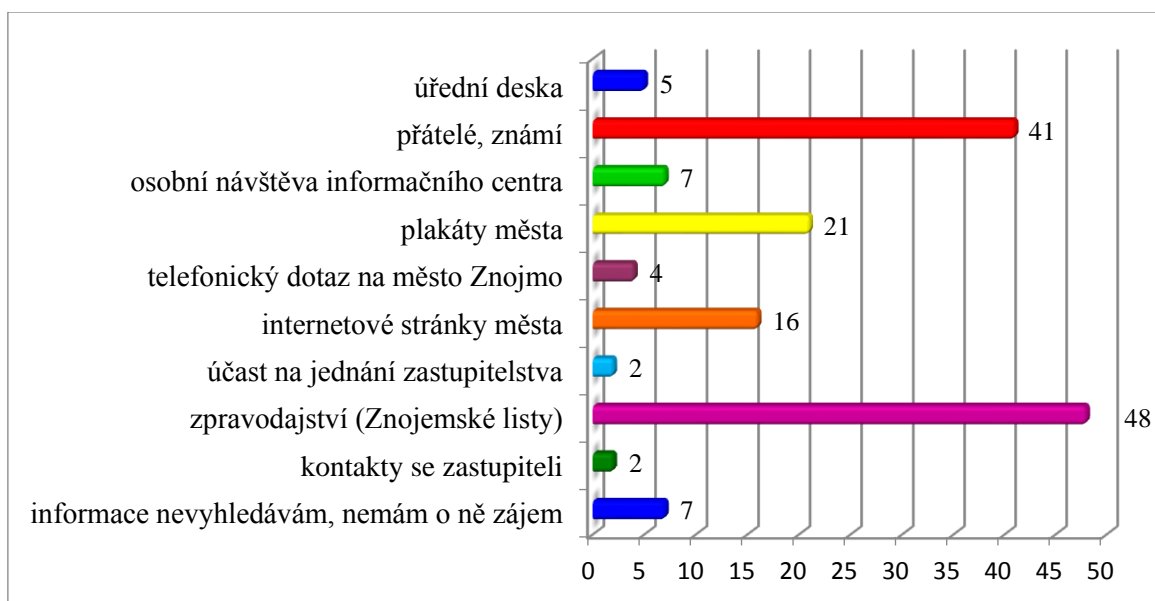
Graf č. 26 Typ postrádaných informací

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze 43 oslovených není 54 % dostatečně informováno o rozvoji obce. 20 % respondentů postrádá informace o kulturních akcích a 18 % o službách města pro občany. Pouze 8 % respondentů uvedlo informace o sportovních akcích.

Graf č. 27 Zdroje pro získávání informací

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu č. 27 je patrné, že celkem 48 respondentů uvedlo jako nejpoužívanější prostředek k získání informací o dění v obci Znojemské listy a 41 oslovených označilo přátele a známé. Dalším často označovaným zdrojem byly plakáty města (21) a internetové stránky města (16). Jako další zdroje pro získávání informací byly uvedeny osobní návštěva informačního centra (7), úřední deska (5), účast na jednání zastupitelstva (2) a kontakty se zastupiteli (2). Možnost, že informace nevyhledávají a nemají o ně zájem, označilo 7 lidí.

V dotazníkovém šetření měla otázka č. 11 zjistit, jak by oslovení respondenti zlepšili spolupráci příměstské části s městem Znojmem. Výsledky této otázky jsou uvedeny v tabulce č. 4.

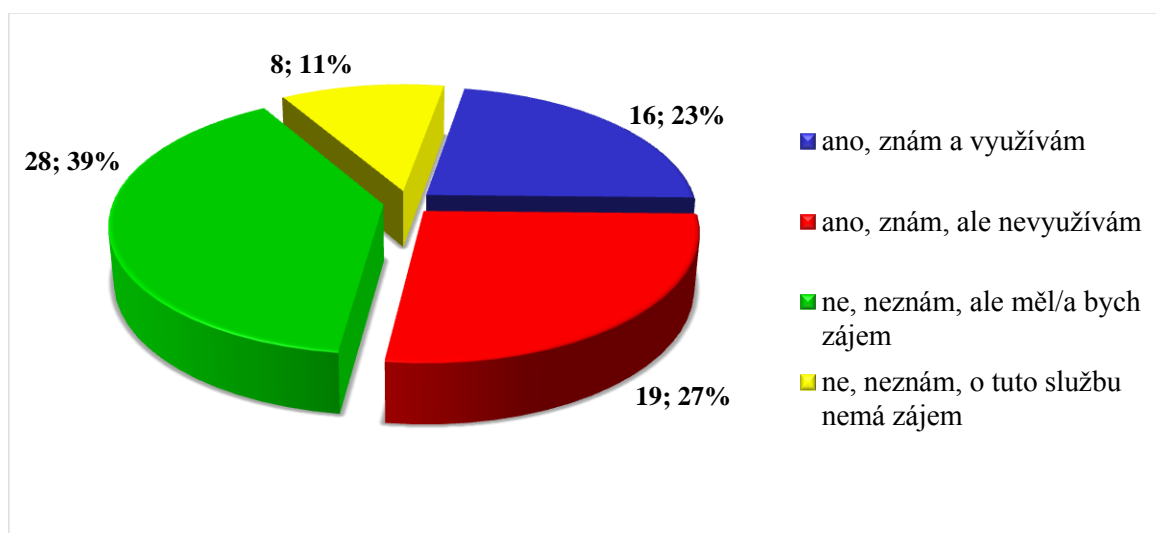
Tab. č. 4 Zlepšení spolupráce příměstské části s městem

	Počet respondentů
V rámci akcí podporovat a spolupracovat s příměstskou částí	16
Více finančních prostředků pro příměstskou část	13
Více se zajímat o rozvoj příměstských částí	10
Vytvoření spolku	10
Lepší komunikace s občany	9
Spolupráce je vyhovující, nic bych neměnil/a	8
Vyměnit vedení města Znojma	5

Zdroj: Vlastní zpracování

Spolupráce mezi příměstskou částí a městem Znojmem by se dle 16 respondentů zlepšila tím, že by město v rámci akcí podporovalo a spolupracovalo s příměstskými částmi. Celkem 13 respondentů shledává zlepšení spolupráce v poskytnutí více finančních prostředků pro příměstskou část. Z oslovených respondentů jich 10 uvedlo zvýšení zájmu o rozvoj příměstské části a dalších 10 oslovených by vytvořilo spolek zastupující obyvatele příměstských částí. Jako zlepšení spolupráce uvedlo 9 respondentů lepší komunikaci s občany, 8 dotazovaných by spolupráci neměnilo a 5 oslovených by vyměnilo vedení města Znojma.

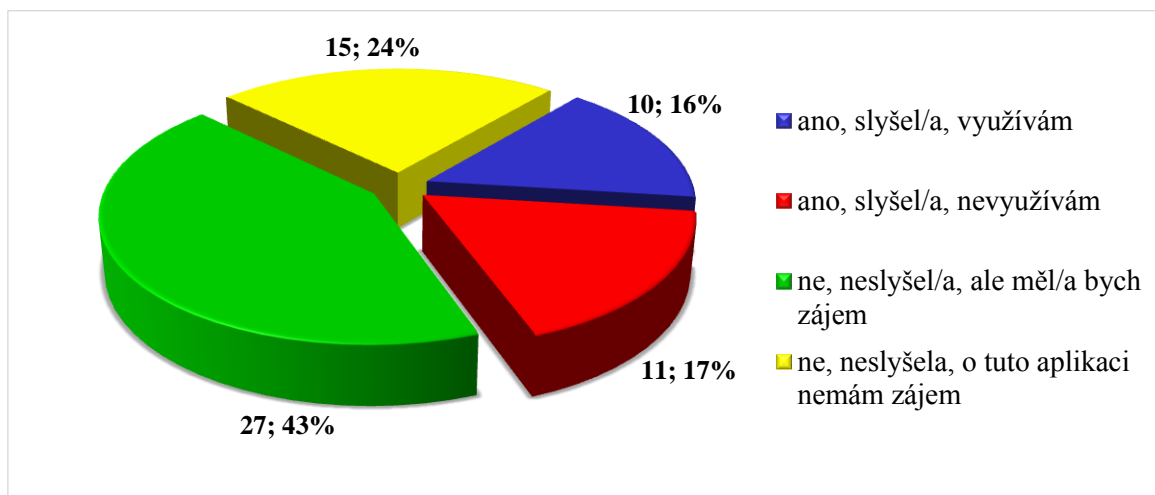
Graf č. 28 Znalost služby Mobilní rozhlas občany příměstské části

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 28 zobrazuje, že 39 % dotazovaných službu Mobilní rozhlas nezná, ale mělo by o ni zájem. Naopak 27 % respondentů službu zná, ale nevyužívá ji. Celkem 23 % oslovených zná tuto službu a zároveň ji využívá. 11 % respondentů uvedlo, že tuto službu nezná a nemá o ni zájem. V tomto a následujících grafech jsou uvedeny odpovědi respondentů, kteří zatrhli, že službu znají, případně neznají, ale měli by o ni zájem (viz. dotazník č. 2).

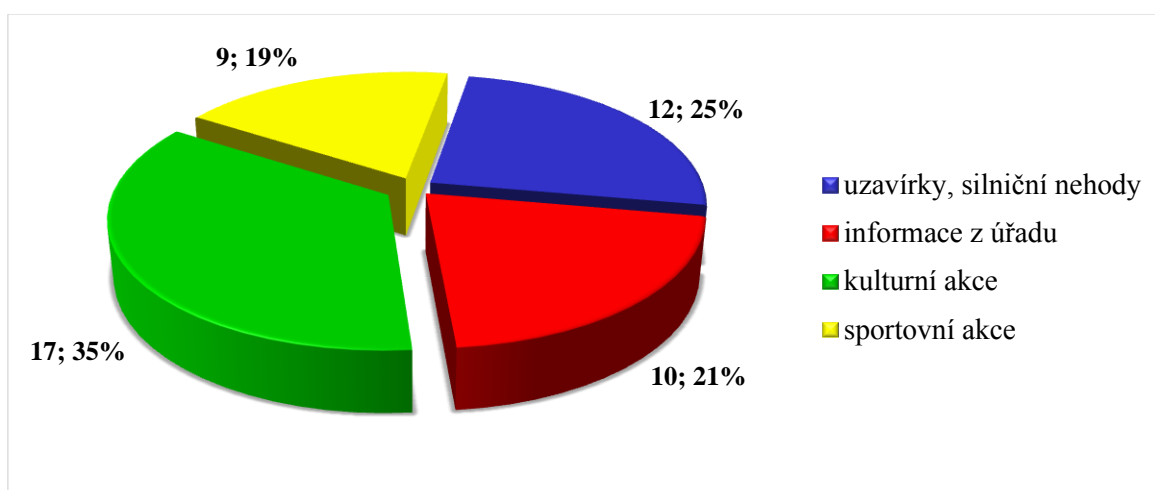
Graf č. 29 Povědomí o aplikaci Mobilní rozhlas u občanů příměstské části

Zdroj: Vlastní zpracování

Na tuto otázku v dotazníkovém šetření odpovídali pouze respondenti, kteří neuvedli, že o této službě neslyšeli a o tuto službu nemají zájem. Z grafu č. 29 je patrné, že 43 % respondentů o aplikaci neslyšelo, ale mělo by o ni zájem. Naopak 24 % oslovených uvedlo, že aplikaci nezná a nemá o ni zájem. Poměrně vyrovnané je zastoupení respondentů, kteří o aplikaci slyšeli, ale nevyužívají ji (17 %), 16 % oslovených o aplikaci slyšelo a využívají ji.

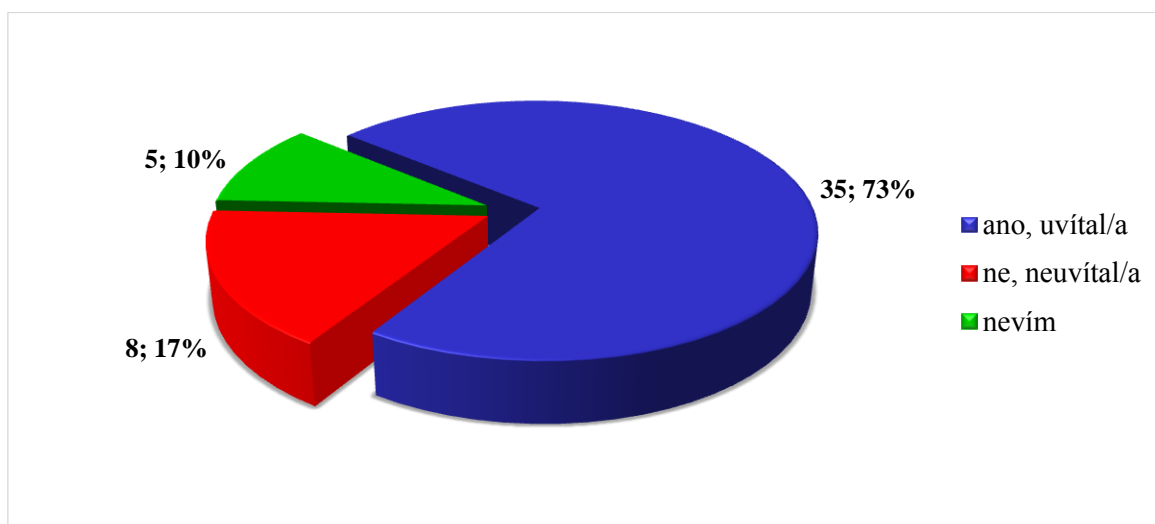
Graf č. 30 Požadované informace v rámci aplikace Mobilní rozhlas

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze 48 respondentů, kteří by aplikaci mobilní rozhlas využili, by 35 % oslovených v rámci této aplikace požadovalo informace o kulturních akcích a 25 % respondentů o uzavírkách a silničních nehodách. Informace z úřadu by požadovalo 21 % a sportovní akce pak 19 % oslovených.

Graf č. 31 Informovanost o okolních obcích v rámci aplikace

Zdroj: Vlastní zpracování

Drtivá většina (73 %) uvedla, že by uvítala informace z okolních obcí v rámci aplikace, především o konaných akcích. Pouze 17 % respondentů by tyto informace neuvítalo a zbylých 10 % oslovených uvedlo, že neví.

4.4 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Z výsledků dotazníkového šetření mezi občany obce Suchohrdly a Dobšice a příměstské části Přímětice a Mramotice vyplývá rozpor v odpovědích respondentů, které se týkaly důvodů odtržení obce nebo příměstské části od města Znojma. Obyvatelé oddělené obce uvedli jako hlavní důvod pro a proti odtržení od města ekonomické důvody. Naproti tomu obyvatelé příměstské části uvedli jako hlavní impuls pro a proti odtržení politické důvody. Tento rozpor můžeme vysvětlit tím, že oddělené obce jednak nebyly dostatečně finančně podporovány ze strany města a také dlouhodobá špatná spolupráce se znojemskou radnicí, která nebrala v úvahu podněty, co by se mělo v obci opravit a řešit. Politické důvody uvedené u příměstské části je možné vysvětlit tím, že zde byl zájem určitých politických skupin podílet se na připojení této části k městu Znojmu. V současné době se zde vyskytuje několik firem, z nichž má město určitý prospěch a zároveň je o ně zájem z politického hlediska.

Při porovnání spokojenosti obyvatel oddělené obce a příměstské části vyplývá, že obyvatelé obce vidí jako hlavní přínos samostatnosti obce v nižších poplatcích. Naopak obyvatelé příměstské části to vidí jako nevýhodu i přesto, že například Znojmo vybírá od občanů poplatek za odvoz komunálního odpadu ve výši 400 Kč, i když skutečné náklady na zpracování odpadu za jednoho občana činí cca 1 100 Kč. Tento rozdíl je hrazen z rozpočtu města, jehož zdroje jsou sdílené daně. Obyvatelé příměstské části, jako hlavní přínos toho, že jsou součástí města Znojma, vidí ve větší informovanosti o dění ve městě než obyvatelé obce. Což se nedá říct u obyvatel samostatné obce, kde špatnou informovanost uvedlo 21 %. K nejvíce uváděné nevýhodě v rámci příměstské části patřilo, že se vedení města nezajímá o dění v příměstské části, u oddělených obcí to bylo špatné dopravní napojení obce na okolí.

Z provedeného dotazníkového šetření vyplynulo, že jak obyvatelé oddělených obcí, tak příměstských částí se necítí být dostatečně informováni o plánech a záměrech obce. V obou případech nejvíce občané postrádají informace o rozvoji obce a kulturních akcích.

Obyvatelům města a příměstským částem město Znojmo nabízí službu Mobilní rozhlas, která poskytuje informace o dění ve městě. Proto bylo v rámci dotazníkového šetření u obyvatel příměstské části zjišťováno, jestli tuto službu znají. Z celkového počtu oslovených respondentů (71) jich 35 tuto službu zná a 28 ji nezná, ale měli by o ni zájem. V rámci této služby je přístupná i aplikace, kterou doposud využívá pouze 10 dotázaných respondentů z příměstské části. Dalo by se říci, že tato aplikace není mezi občany dostatečně propagována. V obcích byla v rámci dotazníkového šetření položena otázka, zda by využili tuto službu,

kteřá by jim poskytla informace z obce i města Znojma. Celých 60 % z oslovených uvedlo, že by takovou to službu využilo.

4.5 Navrhovaná doporučení

Na základě zanalyzovaných dat dotazníkového šetření, které proběhlo jednak u občanů oddělených obcí Suchohrdly a Dobšice, tak i u občanů příměstských částí Přímětice a Mramotice byla navržena následující opatření, která by mohla zefektivnit spolupráci města Znojma a okolních obcí.

Návrh pro zajištění efektivnější spolupráce

Na základě otázky č. 15 v dotazníku bylo zjištěno, že občané příměstských částí by uvítali v rámci služby Mobilní rozhlas dostávat informace o okolních obcích, především o konaných akcích. Obyvatelé Znojma prakticky tedy nevědí, co se děje v okolních obcích. Z toho důvodu by bylo vhodné zefektivnit spolupráci v oboustranné komunikaci, neboť každý má co nabídnout.

Vhodné by bylo vytvořit službu **Mobilní rozhlas pro celý region**, která by poskytovala informace obyvatelům celého regionu. Znojmo pořádá mnoho akcí, na kterých by se mohli jakýmkoli způsobem podílet okolní obce i příměstské části. Jako modelový příklad, na kterém mohu ukázat cíl své práce je případ Znojemského historického vinobraní, v rámci kterého by bylo vhodné, nejen pro jeho organizaci, zprovoznit Mobilní rozhlas pro celý region. Znojemské historické vinobraní je jednou z největších akcí města Znojma a dá se říct, že celoregionální akcí vůbec, každý rok tuto událost navštíví kolem devadesáti tisíc návštěvníků.

Dílčím návrhem v rámci této služby by bylo její využití při organizaci Znojemského historického vinobraní, jako kompletní spolupráce tohoto regionu, což by se mohlo osvědčit při potřebě řízení dopravy. Vhodná by byla vzájemná domluva města Znojma s oddělenými obcemi Dobšice, Suchohrdly při organizaci dopravy. Tím by se například zamezilo nadměrnému parkování v obci Dobšice, která se stává „přístavním parkovištěm“. Na druhou stranu by obce mohly profitovat na tom, že by jim město zajistilo svozové autobusy do okolních obcí při vinobraní.

Obec Dobšice a příměstská část Přímětice by pak mohly být v rámci této služby při Znojemském historickém vinobraní zapojeny tak, že by jim byl vymezen poslední den pro otevření sklepů a mázhauzů, kde by probíhaly ochutnávky.

V rámci této služby by byla vytvořena aplikace **Vaše znojenské vinobraní**. Tato aplikace by poskytovala informace o programu, mázhauzech, atrakcích a veškerých možných návštěvách v okolí Znojma. Tuto aplikaci by bylo možné stáhnout zdarma do všech chytrých telefonů přes Google Play (Android) a App Store (iOS).

Návrhem je zároveň propagace této služby, alespoň 2 měsíce před zahájením a zároveň její zprovoznění 14 dní před zahájením samotného vinobraní, aby město zjistilo, jak moc byla propagace úspěšná a tato služba s aplikací se vyplatila. Zároveň by tato služba mohla zvýšit počet návštěvníků i finance.

5 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat důvody oddělení obce nebo setrvání obce jako příměstské části města Znojma v rámci regionu a navrhnout možná opatření pro zefektivnění spolupráce obcí s městem Znojmem. V úvodu práce byly uvedeny základní pojmy a teoretické předpoklady.

V úvodu praktické části byla popsána charakteristika regionu Znojemska, následně i charakteristika oddělených obcí Suchohrdly a Dobšice a příměstských částí Přímětice, Mramotice. Dotazníkové šetření bylo provedeno u výše zmíněných oddělených obcí a příměstských částí. Získaná data byla vyhodnocena a na jejich základě navrhnutá doporučení, která by mohla vést k zefektivnění spolupráce mezi městem Znojmem s místně přílehlými oblastmi, a to jak s oblastmi samostatných obcí, tak i příměstských částí. Součástí praktické práce jsou grafy a tabulky, které jsou popsány a okomentovány.

V rámci dotazníkového šetření se nám podařilo potvrdit výzkumnou otázku stanovenou v úvodu práce, že důvody pro/proti oddělení byly motivovány především ekonomickými faktory. Tyto faktory převážily historicko-spoločenské motivy. Dále se nám potvrdila nedostatečná informovanost občanů, která způsobuje nedostatečné a neinformované nakládání s informacemi. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že obyvatelé oddělené obce shledávají jako hlavní přínos samostatnosti obce nižší poplatky, což je v rozporu s obyvateli příměstské části, kteří v tomto vidí nevýhodu. Naopak jako hlavní přínos shledávají větší informovanost o dění ve městě než je tomu u obyvatel okolních obcí, kde 21 % uvedlo špatnou informovanost. Nejvíce uváděnou nevýhodou u obyvatelů příměstské části bylo, že se vedení města nezajímá o dění v příměstské části, u obyvatel oddělených obcí to bylo špatné dopravní napojení obce na okolí.

Pomocí dotazníkového šetření bylo dále zjištěno, že všichni oslovení respondenti se necítí být dostatečně informováni o plánech a záměrech obce. V obou případech také nejvíce obyvatelé postrádají informace o rozvoji obce a kulturních akcích. S dalším zaměřením na informovanost, byla položena otázka, zda mají občané povědomí o nabízené službě města Znojma *Mobilní rozhlas*, která poskytuje informace o dění ve městě. Z celkového počtu oslovených respondentů (71) příměstské části tuto službu využívá 35 oslovených a 28 ji nezná, ale měli by o ni zájem. V rámci služby je dostupná i aplikace, kterou v současnosti využívá pouze 10 dotázaných respondentů z příměstské části.

Respondentům oddělených obcí byla položena otázka, jestli by využili tuto službu, která by jim umožnila informace z obce i města Znojma. Celkem 60 % dotazovaných uvedlo, že by takovou službu využilo.

Na základě zjištěných dat by bylo vhodné zefektivnit spolupráci v oboustranné komunikaci. Návrhem je vytvoření služby Mobilní rozhlas pro celý region, která by poskytovala informace obyvatelům celého regionu. A to z důvodu, že město Znojmo je pořadatelem četných akcí, na kterých by se mohli jakýmkoli způsobem podílet okolní obce a příměstské části. Jako modelový příklad bylo zvoleno Znojmského historického vinobraní. V rámci této události by bylo vhodné, nejen pro jeho organizaci, zprovoznit Mobilní rozhlas pro celý region.

Jako dílčí návrh bylo navrženo, že v rámci této služby by bylo její využití při organizaci Znojmského historického vinobraní, jako kompletní spolupráce tohoto regionu, která by se mohla osvědčit při potřebě řízení dopravy. Výhodná by byla vzájemná domluva města Znojma s oddělenými obcemi Dobšice, Suchohrdly při organizaci dopravy. Předpokládalo by se zamezení nadměrnému parkování v obci Dobšice, která se stává „přístavním parkovištěm“.

Dalším návrhem opatření by bylo zapojit obec Dobšice a příměstskou část Přímětice v rámci této služby při Znojmském historickém vinobraní tak, že by jim byl vymezen poslední den, a to pro otevření sklepů a v jejich okolí mázhauzů, kde by probíhaly ochutnávky.

V rámci této služby by byla vytvořena aplikace Vaše znojmské vinobraní, která by poskytovala informace o programu, mázhauzech, atrakcích a veškerých možných návštěvách v okolí Znojma. Součástí návrhu je i propagace, která by započala alespoň 2 měsíce před zahájením a zároveň její zprovoznění 14 dní před vinobraní. Město Znojmo by zjistilo, jak moc byla propagace úspěšná a zda se služba i aplikace vyplatila.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle*. Praha: Grada Publishing, 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BASU, Rumki, 2004. *Public administration: concepts and Theories*. 5. vyd. New Delhi: Sterling Publishers, 489 s. ISBN 81-207-2763-0.

ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA, 2014. *Základy veřejné správy*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 124 s. ISBN 978-80-213-1626-3.

ČEBIŠOVÁ, Tasia a kol., 1996. *Obec: postavení, správa, činnost*. Praha: TIRA, 378 s. ISBN 80-85866-19-6.

GADASOVÁ, Dalimila a Milan POLIÁN, 2000. *Správní právo: obecná a procesní část*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 210 s. ISBN 80-244-0130-4.

HALÁSKOVÁ, Martina, 2014. *Veřejná správa v České republice*. Opava: Slezská univerzita, 136 s. ISBN 978-80-7248-944-2.

HYNŠT, Alois a Jaroslava TOMANCOVÁ, 2004. *Obecní zřízení I*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 30 s. ISBN 80-210-3362-2.

CHARBURSKÝ, Miloš, 2007. *Veřejná správa – správa měst a obcí*. 2. doplněné a upravené vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 86 s. ISBN 978-80-7395-020-0.

JÁČ, Ivan a kol, 2010. *Jedinečnost obce v regionu*. Příbram: Profesional Publishing, 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.

KADEČKA, Stanislav, 2003. *Právo obcí a krajů v České republice*. Praha: C. H. Beck, 408 s. ISBN 80-7179-794-4.

KÁŇA, Pavel, 2004. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 302 s. ISBN 80-7225-139-2.

KÁŇA, Pavel, 2014. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 4. aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, 394 s. ISBN 978-80-7225-407-1.

- KHAN, Haroon A., 2008. *An introduction to public administration*. Lanham: University Press of America, 218 s. ISBN 0-7618-4107-5.
- KOPECKÝ, Martin a kol., 2015. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 344 s. ISBN 978-80-7478-758-4.
- KOUDELKA, Zdeněk, 2001. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 423 s. ISBN 80-7201-272-X.
- KOUDELKA, Zdeněk, 2006. *Obecní samospráva: zákon o obcích v komentovaném znění*. 93 s. ISBN 80-7239-193-3.
- KOUDELKA, Zdeněk, 2007. *Samospráva*. Praha: Linde, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- MAREK, Jiří a Markéta PÁNKOVÁ, 2003. *Reforma veřejné správy v České republice*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 64 s. ISBN 80-239-0225-3.
- NEČADOVÁ, Věra, 2009. *Veřejná správa*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 143 s. ISBN 978-80-87035-19-1.
- NOVOTNÝ, Vladimír, 2005. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 64 s. ISBN 80-86764-42-1.
- NOVOTNÝ, Vladimír, 2007. *Územní samospráva České republiky*. Praha: Cevro, 70 s. ISBN 80-86816-22-2.
- NUNVÁŘOVÁ, Svatava, 2006. *Veřejná politika a územní správa a samospráva*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 112 s. ISBN 80-210-3958-2.
- OCHRANA, František a Milan PŮČEK, 2011. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: Smart Administration*. Praha: Wolters Kluwer, 248 s. ISBN 978-80-7357-667-1.
- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- POMAHAČ, Richard, 2011. *Základy teorie veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 267 s. ISBN 978-80-7380-330-8.
- PRŮCHA, Petr, 2007. *Správní právo: obecná část*. 7. dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 418 s. ISBN 978-80-210-4276-6.

PRŮCHA, Petr a Karel SCHELLE, 1995. *Základy místní správy*. Brno: Iuridica Brunensia, 189 s. ISBN 80-85964-00-7.

SCHELLE, Karel a Ivo POSPÍŠIL, 2002. *Reforma veřejné správy (historie, současnost a perspektivy)*. Brno: Linie, 169 s. ISBN 80-903089-6-1.

STARÝ, Marek, 2009. *Základy správního práva: obecná část*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 144 s. ISBN 978-80-7408-019-7.

SVOBODA, Ivo a kol., 2008. *Základy správního práva a veřejné správy*. Ostrava: Key Publishing, 204 s. ISBN 978-80-87071-76-2.

SVOBODA, Ivo a Karel SCHELLE, 2006. *Základy organizace veřejné správy*. Ostrava: Key Publishing, 206 s. ISBN 80-239-8011-4.

VALEŠ, Lukáš a kol., 2006. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 246 s. ISBN 80-7380-010-1.

VODIČKA, Karel a Ladislav CABADA, 2011. *Politický systém České republiky: historie a současnost*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 488 s. ISBN 978-80-7367-893-7.

Zdroje z odborných časopisů

SÝKOROVÁ, Lucie, 2017. *Znojmo: město s přívlaskem*. Veřejná správa. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 28(1): 22-23. ISSN 1213-6581.

Internetové zdroje

Dobšice – vinařská obec. *Dobsice.cz*, 2017. [online]. Dobšice: dobsice.cz [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.dobsice.cz/>

Charakteristika okresu Znojmo. *Czso.cz*, 2013. [online]. Brno: czso.cz [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_okresu_znojmo

KACETL, Jiří, 2014. Úvodní informace o Znojmě. In: *Znojmocity.cz* [online]. Znojmo: Jiří Kacetl, 15. 8. 2014 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.znojmocity.cz/info-o-znojme/d-3021/p1=60249>

Katastrální území obce Znojmo. *Wikipedia.org*, 2017. [online]. *Wikipedia.org* [cit. 2017-03-31]. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Znojmo#/media/File:Katastr%C3%A1ln%C3%AD_mapa_Znojma.png

KUCHYŇOVÁ, Zdeňka, 2012. Ve vojenských újezdech vzniknou nové obce. In: *Radio.cz*, [online]. Praha: Zdeňka Kuchyňová, 14. 2. 2012 [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: <http://www.radio.cz/cz/rubrika/udalosti/ve-vojenskych-ujezdech-vzniknou-nove-obce>

Město a samospráva. *Znojmocity.cz*, 2017. [online]. Znojmo: *znojmocity.cz* [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.znojmocity.cz/mesto-a-samosprava/ms-60179/p1=60179>

MOŠTĚK, Martin, 2011. Ves Přímětice za sto let desetkrát narostla. In: *Znojemsky.denik.cz* [online]. Znojmo: Znojemský deník, 25. 11. 2011 [cit. 2017-03-23]. Dostupné z: <http://znojemsky.denik.cz/serialy/ves-primetice-za-sto-let-desetkrat-narostla.html>

Mramotice. *Wikipedia.org*, 2017. [online]. *Wikipedia.org* [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mramotice>

PASTRŇAKOVÁ, Zuzana, 2015. Znojmo město s přívlastkem. In: *Znojmocity.cz* [online]. Znojmo: Zuzana Pastrňaková, 23. 9. 2015 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.znojmocity.cz/znojmo-mesto-s-privlastkem/d-46267/p1=68506>

PASTRŇAKOVÁ, Zuzana, 2016. Znojmo zavádí mobilní rozhlas. In: *Znojmocity.cz* [online]. Znojmo: Zuzana Pastrňaková, 27. 7. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.znojmocity.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=19341&id=50776&n=znojmo-zavadi-mobilni-rozhlas

Suchohrdly. *Obec-suchohrdly.cz*, 2017. [online]. Suchohrdly: *obec-suchohrdly.cz* [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.obec-suchohrdly.cz/>

VRABEC, Václav, 2017. Informace o vojenských újezdech. In: *Acr.army.cz* [online]. Praha: Václav Vrabc, 1. 4. 2017 [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?id=215>

7 SEZNAM TABULEK, GRAFŮ, OBRÁZKŮ, ZKRATEK

Tabulky:

Tabulka č. 1 Rozdělení respondentů podle bydliště

Tabulka č. 2 Zlepšení spolupráce obce s městem

Tabulka č. 3 Rozdělení respondentů podle bydliště

Tabulka č. 4 Zlepšení spolupráce příměstské části s městem

Grafy:

Graf č. 1 Pohlaví respondentů

Graf č. 2 Věk respondentů

Graf č. 3 Vzdělání respondentů

Graf č. 4 Jak dlouho žijete v této obci?

Graf č. 5 Počet respondentů, kteří se účastnili referenda

Graf č. 6 Důvody pro/proti oddělení obce od města Znojma

Graf č. 7 Výhody samostatné obce

Graf č. 8 Nevýhody samostatné obce

Graf č. 9 Spokojenost s podmínkami života občanů v obci

Graf č. 10 Informovanost o plánech a záměrech obce

Graf č. 11 Typ postrádaných informací

Graf č. 12 Zdroje pro získání informací

Graf č. 13 Povědomí o službě Mobilní rozhlas

Graf č. 14 Využití služby Mobilní rozhlas

Graf č. 15 Požadované informace v rámci aplikaci Mobilní rozhlas

Graf č. 16 Pohlaví respondentů

Graf č. 17 Věk respondentů

Graf č. 18 Vzdělání respondentů

Graf č. 19 Jak dlouho žijete v příměstské části?

Graf č. 20 Počet respondentů, kteří se účastnili referenda

Graf č. 21 Důvody pro/proti oddělení příměstské části od města Znojma

Graf č. 22 Výhody příměstské části

Graf č. 23 Nevýhody příměstské části

Graf č. 24 Spokojenost s podmínkami života v příměstské části

Graf č. 25 Informovanost o plánech a záměrech obce

Graf č. 26 Typ postrádaných informací

Graf č. 27 Zdroje pro získání informací

Graf č. 28 Znalost služby Mobilní rozhlas občany příměstské části

Graf č. 29 Povědomí o aplikaci Mobilní rozhlas občany příměstské části

Graf č. 30 Požadované informace v rámci aplikace Mobilní rozhlas

Graf č. 31 Informovanost o okolních obcích v rámci aplikace

Obrázky:

Obrázek č. 1 Subjekty vykonávající veřejnou správu

Obrázek č. 2 Hexagon veřejné správy

Obrázek č. 3 Vojenské újezdy v České republice

Obrázek č. 4 Katastrální území obce Znojmo

Seznam použitých zkratk:

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

FC – Football club

HC – Hockey club

LAU – Local administrative unit (místní správní jednotka)

NUTS – Nomenclature of Units for Territorial Statistics (nomenklatura územní statistických jednotek)

ORR – obce s rozšířenou působností

8 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazník pro oddělené obce

Příloha č. 2 Dotazník pro příměstskou část

Příloha č. 3 Služba Mobilní rozhlas

9 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Dotazník pro oddělené obce

Vážení respondenti, obracím se na Vás s žádostí o vyplnění dotazníku k mé bakalářské práci na téma Dopady oddělování částí měst a obcí v rámci reformy veřejné správy v České republice. Případová studie regionu Znojmo. Dotazník je zcela anonymní a získané informace mi poslouží jako podklad pro praktickou část mé bakalářské práce.

Hodnotící odpověď, prosím, označte křížkem, případně dopište Vaši odpověď.

Předem děkuji za Váš čas věnovaný vyplnění dotazníku.

Jitka Havlíková

Studentka SVŠE Znojmo

1. Účastnil/a jste se referenda o odtržení obce od města Znojma? (Pokud ne, tak pokračujte otázkou číslo 4)

- Ano, účastnil/a
- Ne, neúčastnil/a
- Ne – nebylo mi 18 let

2. Hlasoval/a jste v referendu pro/proti odtržení od města Znojma?

- pro
- proti

3. Označte, jaké byly důvody odtržení od města Znojma:

- historické
- politické
- ekonomické (nízké investice do částí obce, rušení škol, ...)
- personální (politické ambice místních zájmových skupin,...)
- jiné.....

4. V případě, že by v současnosti proběhlo referendum, chtěla byste, aby byla obec odtržena od města Znojma?

- Ano
- Ne
- Nevím

5. Co shledáváte jako výhodu být samostatnou obcí?

- obec lépe reaguje na potřeby obyvatel
- občané mají blíže k vedení obce
- občané se mohou ve větší míře podílet na řízení obce
- nižší poplatky
- jiné.....

6. Co shledáváte jako nevýhodu být samostatnou obcí?

- špatné dopravní napojení obce na okolí (dopravní obslužnost obce)
- celkový stav infrastruktury (vodovod, kanalizace, osvětlení)
- menší rozpočet obce
- méně financí na investice (zeleň, dětská hřiště, cyklostezka,...)
- neposkytnutí bio popelnic (svoz bio odpadu)
- špatná informovanost o dění ve Znojmě
- nedoručování Znojemských listů
- jiné.....

7. Jste spokojen/a s podmínkami života ve vaší obci?

	Velmi spokojen/a	Spíše spokojen/a	Nevím	Spíše nespokojen/a	Velmi nespokojen/a
dopravní obsluha	☐	☐	☐	☐	☐
školství (vzdělávání)	☐	☐	☐	☐	☐
kultura	☐	☐	☐	☐	☐
volný čas	☐	☐	☐	☐	☐
kommunikace s politiky	☐	☐	☐	☐	☐
finanční investice obce	☐	☐	☐	☐	☐

8. Cítíte se dostatečně informování o plánech a záměrech obce?

- Ano → přejděte na otázku č. 10
- Ne
- Nevím → přejděte na otázku č. 10

9. Jaký typ informací ve vaší obci postrádáte? (Zvolte maximálně 2 odpovědi)

- informace o službách obecního úřadu pro občany
- informace o rozvoji obce
- informace o sociálních službách
- informace o kulturních akcích
- informace o sportovních akcích

10. V případě, že potřebujete získávat informace o dění v obci, z jakých zdrojů tyto informace získáváte? (Zvolte maximálně 3 odpovědi)

- kontakty se zastupiteli
- účast na jednání zastupitelstva
- telefonický dotaz na obecní úřad
- osobní návštěva obecního úřadu
- informace nevyhledávám, nemám o ně zájem
- jiné.....
- zpravodaj obce
- plakáty obce
- internetové stránky obce
- přátelé, známí
- úřední deska

11. Jak byste zlepšil/a spolupráci vaší obce s městem Znojmo? (Prosím doplňte)

12. Slyšel/a jste o volně dostupné službě Mobilní rozhlas, která poskytuje informace o dění ve městě Znojmě? (Nyní je dostupná pouze obyvatelům Znojma a příměstských částí.)

- Ano
- Ne

13. Využil/a byste volně dostupnou službu Mobilní rozhlas, která by Vám poskytla informace z obce i města? (Nyní je dostupná pouze obyvatelům Znojma a příměstských částí.)

- Ano, využil/a
- Ne, nevyužil/a

14. Jaké informace by byly v rámci aplikace pro Vás přínosné?

- uzavírky, silniční nehody
- informace z úřadu
- kulturní akce
- sportovní akce

15. Jste:

- muž
- žena

16. Váš věk:

- 18 - 29
- 30 - 39
- 40 - 49
- 50 - 59
- 60 a více

17. Vaše nejvyšší ukončené vzdělání je:

- základní
- středoškolské bez maturity
- středoškolské s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

18. Vyberte prosím Vaši obec:

- Dobšice
- Suchohrdly

19. Jak dlouho žijete ve vaší obci?

méně než 5 let

5 – 15 let

16 – 30 let

více než 30 let

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 2 Dotazník pro příměstskou část

Vážení respondenti, obracím se na Vás s žádostí o vyplnění dotazníku k mé bakalářské práci na téma Dopady oddělování částí měst a obcí v rámci reformy veřejné správy v České republice. Případová studie regionu Znojmo. Dotazník je zcela anonymní a získané informace mi poslouží jako podklad pro praktickou část mé bakalářské práce.

Hodnotící odpověď, prosím, označte křížkem, případně dopište Vaši odpověď.

Předem děkuji za Váš čas věnovaný vyplnění dotazníku.

Jitka Havlíková

Studentka SVŠE Znojmo

1. Účastnil/a jste se referenda o odtržení obce od města Znojma? (Pokud ne, tak pokračujte otázkou číslo 4)

Ano

Ne

Ne – nebylo mi 18 let

2. Hlasoval/a jste v referendu pro/proti odtržení od města Znojma?

pro

proti

3. Jaký byl důvod, že jste v referendu hlasoval/a pro/proti odtržení obce od města Znojmo?

politické

historické

ekonomické (nízké investice do částí obce, rušení škol, ...)

personální (politické ambice místních zájmových skupin,...)

jiný.....

4. V případě, že by v současnosti proběhlo referendum, chtěla byste, aby byla obec odtržena od města Znojma?

Ano

Ne

Nevím

5. Jaké jsou hlavní přínosy toho, že je obec součástí města?

více poskytovaných veřejných služeb a statků (policie, odpad,...)

lepší reakce města na potřeby obyvatel

možnost pro občany podílet se na řízení města

více informací o dění ve městě

vyšší vyjednávací síla při vyjednávání peněžité podpory (dotace,...)

jiné.....

6. Co považujete za negativní stránky toho, že jste součástí města?

nedostatečný rozsah poskytovaných veřejných služeb a statků

vedení města se nezajímá o dění v příměstských částech

občané nemají možnost podílet se na řízení obce

jiné.....

7. Jste spokojen/a s podmínkami života v příměstské části?

Velmi
spokojen/a

Spíše spokojen/a

Nevím

Spíše
nespokojen/a

Velmi
nespokojen/a

8. Cítíte se dostatečně informování o plánech a záměrech obce?

Ano → přejděte na otázku č. 10

Ne

Nevím → přejděte na otázku č. 10

9. Jaký typ informací ve vaší obci postrádáte? (Zvolte maximálně 2 odpovědi)

- informace o službách města pro občany
- informace o rozvoji obce
- informace o sociálních službách
- informace o kulturních akcích
- informace o sportovních akcích

10. Jestliže potřebujete získávat informace o dění ve městě Znojmo, z jakých zdrojů tyto informace získáváte? (Zvolte maximálně 3 odpovědi)

- kontakty se zastupiteli
- zpravodajství (Znojemské listy)
- účast na jednání zastupitelstva
- internetové stránky obce
- telefonický dotaz na obecní úřad
- plakáty obce
- osobní návštěva informačního centra
- přátelé, známí
- informace nevyhledávám, nemám o ně zájem
- úřední deska
- jiné.....

11. Jak byste zlepšili spolupráci příměstské části s městem Znojmo? (Prosím doplňte)

12. Znáte službu – Mobilní rozhlas, kterou poskytuje město Znojmo? (při registraci dostává občan SMS, emaily o dění ve městě zdarma)

- Ano, znám a využívám
- Ano, znám, ale nevyžívám
- Ne, neznám, ale měl bych zájem
- Ne, neznám, o tuto službu nemám zájem → přejděte na otázku č. 16

13. Slyšel/a jste o nové aplikaci pro chytré telefony v rámci Mobilního rozhlasu?

- Ano, slyšel/a, využívám
- Ano, slyšel/a, nevyžívám
- Ne, neslyšel/a, ale měl/a bych zájem
- Ne, neslyšela, o tuto aplikaci nemám zájem → přejděte na otázku č. 16

14. Jaké informace by byly v rámci aplikace pro Vás přínosné?

- uzavírky, silniční nehody
- informace z úřadu
- kulturní akce
- sportovní akce

15. Uvítal/a byste v rámci této služby a aplikace dostávat informace o okolních obcích? (především o konaných akcích)

- Ano, uvítal/a
- Ne, neuvítal/a
- Nevím

16. Jste:

- muž
- žena

17. Váš věk:

- 18 - 29
- 30 - 39
- 40 - 49
- 50 - 59
- 60 a více

18. Vaše nejvyšší ukončené vzdělání je:

- základní
- středoškolské bez maturity
- středoškolské s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

19. Do které příměstské části spadáte?

- Přímětice
- Mramotice

20. Jak dlouho žijete v této příměstské části?

méně než 5 let

5 – 15 let

16 – 30 let

více než 30 let

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 3 Služba Mobilní rozhlas

Znojmo zavádí Mobilní rozhlas!

Vážení občané,
v souvislosti se zlepšováním informovanosti občanů, zavádíme novou službu – **Mobilní rozhlas**.

Nové Vás budeme informovat o dění v našem městě pomocí různých komunikačních kanálů.

Zaregistrujte se, vyplňte Vaše tel. číslo a e-mail, zvolte skupinu. Následně budete **ZDARMA** dostávat SMS zprávy, hlasové zprávy a e-maily – informace o dění ve městě, upozornění na uzavírky silnic, pozvánky na kulturní a sportovní události a mnoho dalšího. Zapejte se do naší moderní formy komunikace a buďte v obraze!

Ing. Vlastimil Gabrhel, starosta

Služba Mobilní Rozhlas je poskytována občanům **ZDARMA!**

Mobilní rozhlas

Krizová komunikace

+

Informace o dění v obci

+

Obecní referenda

Jak se mohu zaregistrovat?

- **Přes registrační formulář** na adrese znojmo.mobilnirozhlas.cz
- **Vyplněním registračního ústřížku** leták potom stačí doručit na podatelnu městského úřadu na Obrokové 1/12

Zdroj: http://www.znojmocity.cz/assets/File.ashx?id_org=19341&id_dokumenty=50777